

Lov om ligningsforvaltning (ligningsloven).

Dato	LOV-1980-06-13-24
Departement	Finansdepartementet
Sist endret	LOV-2015-12-18-112 fra 01.01.2016
Publisert	ISBN 82-504-1410-1
Ikrafttredelse	13.06.1980, 01.01.1984, 01.01.1987, 27.09.2013
Endrer	
Kunngjort	
Korttittel	Ligningsloven - lignl.

Kapitelloversikt:

- Kapittel 1. Innledning. (§§ 1-1 - 1-2)
- Kapittel 2. Ligningsmyndighetene. (§§ 2-1 - 2-9)
- Kapittel 3. Alminnelige saksbehandlingsregler. (§§ 3-1 - 3-14)
- Kapittel 3A. Om bindende forhåndsuttalelser (§§ 3A-1 - 3A-4)
- Kapittel 4. Opplysningsplikt for skattyter (§§ 4-1 - 4-15)
- Kapittel 5. Opplysningsplikt for tredjepart (§§ 5-1 - 5-12)
- Kapittel 6. Kontroll (§§ 6-1 - 6-17)
- Kapittel 7. Verdsetting og registrering. (§§ 7-1 - 7-4)
- Kapittel 8. Ligning. (§§ 8-1 - 8-11)
- Kapittel 9. Endring av ligning. (§§ 9-1 - 9-12)
- Kapittel 10. Tilleggsskatt m.v. (§§ 10-1 - 10-10)
- Kapittel 11. Rettergang. (§§ 11-1 - 11-3)
- Kapittel 12. Straff. (§§ 12-1 - 12-5)
- Kapittel 13. Ikrafttredelse. (§§ 13-1 - 13-2)

Lovens tittel endret ved lov 23 des 1983 nr. 82.

Kapittel 1. Innledning.

§ 1-1. *Lovens virkeområde.*

Denne lov gjelder for utligning av

a. skatt på formue og inntekt, og tonnasje-skatt, etter skatteloven og

b. trygdeavgift etter folketrygdloven.

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 96, 20 des 1996 nr. 96 (f o m inntektsåret 1996).

§ 1-2. *Forholdet til forvaltningsloven.*

Forvaltningsloven skal, med unntak for kapittel VII om forskrifter, ikke gjelde for behandlingen av saker som omfattes av § 1-1.

Kapittel 2. Ligningsmyndighetene.

§ 2-1. *Ligningsmyndighet i første instans*

Skattekontoret er ligningsmyndighet i første instans. Landet er delt i regioner med ett skattekontor i hver region. Departementet kan oppnevne særskilte skattekontor for behandling av særskilte skattytergrupper.

0 Endret ved lover 5 juni 1987 nr. 25, 18 des 1987 nr. 82, 10 jan 1992 nr. 3, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 20 juni 2014 nr. 31.

§ 2-2. *Skatteklagenemnder*

1. Det er en skatteklagenemnd for hvert skattekontor. Skatteklagenemndenes medlemmer oppnevnes av fylkestingene i vedkommende region.

2. Departementet oppnevner særskilte skatteklagenemnder for behandling av bestemte skattytergrupper.

3. Departementet gir forskrifter om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene.

0 Endret ved lover 5 juni 1987 nr. 25, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Oppheves ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-3. *Sentrale ligningsmyndigheter*

Skattedirektoratet og Riksskattenemnda er sentrale ligningsmyndigheter. Riksskattenemnda består av en leder og fire andre medlemmer som oppnevnes av departementet.

0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-4. *Særskilte ligningsmyndigheter*

For skattyter som driver utvinning, behandling og rørledningstransport av petroleum i område som nevnt i petroleumsskatteloven § 1, er Oljeskattekontoret og Klagenemnda for petroleumsskatt særskilte ligningsmyndigheter, jf. petroleumsskatteloven § 6. Departementet kan gi nærmere forskrifter til denne paragrafen.

0 Tilføyd ved lov 18 des 1987 nr. 82, endret ved lover 17 juni 1988 nr. 53, 22 des 1989 nr. 103, 15 juni 1990 nr. 24, 21 des 1990 nr. 71, 20 des 1996 nr. 97, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 19 juni 2015 nr. 49 (ikr. 19 juni 2015 med virkning fra 1 juli 2015).

§ 2-4a. Nemndenes uavhengige stilling

- 0 Tilføyes ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43) som endret ved lov 19 juni 2015 nr. 57.

§ 2-4b. Oppnevning og organisering av Skatteklagenemnda

- 0 Tilføyes ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-5. Utelukkingsgrunner.

Utelukket fra å gjøre tjeneste som medlem av nemnd som nevnt i §§ 2-2 til 2-4 er

- a) riksadvokaten, statsadvokater, politiembetsmenn, politiadjutanter og politifullmektiger,
- b) skatteoppkrevere samt tjenestemenn ved deres kontorer, jf. skattebetalingsloven § 2-1,
- c) tjenestemenn i Skattedirektoratet og ved skattekontorene,
- d) enhver som er fradømt stemmerett i offentlige anliggender,
- e) enhver som i løpet av de siste ti år er straffet for overtredelse av denne lov, skatteloven, skattebetalingsloven, straffeloven¹ § 406, regnskapsloven eller lovene om merverdiavgift og om avgift på investeringer m.v.² og
- f) enhver som i løpet av de siste ti år er ilagt skjerpet tilleggsskatt etter § 10-5.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 18 des 1987 nr. 82, 10 jan 1992 nr. 3, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 19 juni 2009 nr. 49 (ikr. 1 jan 2010, men likevel slik at reglene gjelder tilsvarende for enhver som i løpet av de siste ti år er ilagt tilleggsskatt etter § 10-4 nr. 1 annet punktum). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

1 Lov 22 mai 1902 nr. 10 (opph.).

2 Lov 19 juni 1969 nr. 67 (opph.).

§ 2-6. Tjenesteplikt og fritaksgrunner.

1. Enhver stemmeberettiget person som bor i det aktuelle fylket er valgbar og plikter å gjøre tjeneste etter valg eller oppnevning som medlem av, eller varamedlem til, nemnd som nevnt i § 2-2 nr. 1.
2. Rett til å kreve seg fritatt for valg eller oppnevning som nevnt i § 2-2 nr. 1 har
 - a. den som vil ha fylt seksti år ved funksjonstidens begynnelse og
 - b. den som har vært medlem av et ligningsorgan hele den foregående valgperiode.
3. Det organ som har valgt eller oppnevnt et medlem av, eller et varamedlem til, et ligningsorgan, kan etter søknad frita vedkommende for vervet, for resten av funksjonstiden eller for en viss tid.

- 0 Endret ved lover 5 juni 1987 nr. 25, 18 des 1987 nr. 82, 21 des 1990 nr. 71, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Oppheves ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-7. Samtidige verv

Ingen kan samtidig være medlem av, eller varamedlem til, flere enn ett ligningsorgan som nevnt i §§ 2-2 til 2-4.

- 0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-8. Valg og oppnevning.

1. Medlemmer av nemnd som nevnt i §§ 2-2 til 2-4, og varamedlemmer velges eller oppnevnes for fire år.

2. Medlemmer og varamedlemmer skal gjøre tjeneste til nytt valg eller ny oppnevning har funnet sted, selv om funksjonstiden etter nr. 1 er utløpt.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 5 juni 1987 nr. 25, 18 des 1987 nr. 82, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 2-9. Stedfortreder og engasjert hjelp.

1. Har tjenestemann forfall til møte i en nemnd hvor han har rett eller plikt til å møte, er hans stedfortreder i tjenesten varamedlem for ham.

2. Ligningsmyndighetene kan engasjere sakkyndig bistand til saksforberedelse på alle trinn. Engasjert sakkyndig kan gis adgang til å møte i nemnd. Han kan også gis fullmakt til å treffe avgjørelse etter kapittel 4 eller 6.

- 0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004).

Kapittel 3. Alminnelige saksbehandlingsregler.**§ 3-1. Veiledningsplikt**

Skattekontoret skal på forespørsel gi veiledning om utfylling av skjemaer som gjelder ligningen. Når arbeidssituasjonen tillater det, skal skattekontoret dessuten gi veiledning om lover, forskrifter og vanlig praksis som har betydning for de rettigheter og plikter vedkommende har, og om mulig peke på forhold som særlig kan ha betydning.

- 0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 3-2. Muntlig henvendelse

1. Den som ønsker det, skal, når ikke særlige grunner taler mot det gis anledning til å samtale om sin ligning eller opplysningsplikt med en tjenestemann på skattekontoret.

2. Skattekontoret kan kreve skriftlig bekreftelse på muntlige opplysninger når vedkommende pliktet å gi opplysningene eller ønsker å påberope at han har gitt dem.

- 0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 3-3. Fullmektig.

1. Enhver som har rettigheter eller plikter overfor ligningsmyndighetene har rett til å la seg bistå eller representere av advokat eller annen fullmektig på alle trinn av saksbehandlingen, jfr. likevel § 4-5 nr. 5 og nr. 6.

2. Fullmektig skal legge fram skriftlig fullmakt når ligningsmyndighetene ber om det.

3. Meldinger og henvendelser fra ligningsmyndighetene skal rettes til fullmektigen for så vidt forholdet klart dekkes av fullmakten. De kan likevel rettes direkte til fullmaktsgiveren når hensynet til denne tilsier det. Fullmektigen skal gjøres kjent med slike henvendelser når det kan ha betydning for ham.

4. Bestemmelsen i nr. 3 er ikke til hinder for at selvangivelser, skattetrekksmeldinger, meldinger om skatteoppgjør og lignende masseutsendelser sendes direkte til en skattyter som har fullmektig.

- 0 Endret ved lov 22 juni 2012 nr. 38 (f o m inntektsåret 2014).

§ 3-4. Skattyters adgang til saksdokument.

1. Skattyteren har rett til å bli gjort kjent med saksdokument som angår hans ligning.
2. Ligningsmyndighetene kan likevel holde tilbake dokument
 - a. inntil det spørsmålet dokumentet gjelder er avgjort ved ligningen etter kapittel 8,
 - b. inntil skattyteren har besvart spørsmål han har fått etter kapittel 6 om det dokumentet angår,
 - c. som er utarbeidet for saksforberedelsen av ligningsforvaltningen eller valgt, oppnevnt eller engasjert rådgiver eller sakkyndig, jfr. likevel § 8-3 nr. 1 annet punktum,
 - d. som ikke har hatt eller vil få selvstendig betydning for noen ligningsavgjørelse, eller
 - e. når hensynet til ligningsmyndighetenes kontrollarbeid tilsier det.
3. Skattekontoret eller Skattedirektoratet bestemmer ut fra hensynet til en forsvarlig saksbehandling hvordan skattyteren skal gjøres kjent med dokument eller deler av dokument etter denne paragraf. Den som ber om det, skal få kopi eller utskrift av dokumentet.
4. Skattekontorets avslag på krav etter nr. 1 kan påklages til Skattedirektoratet når avslaget er begrunnet i nr. 2 c og e eller kravet ble satt fram under forberedelse av en sak for skatteklagenemnda eller Riksskattenemnda. Avslag som nevnt i første punktum gitt av Oljeskattekontoret kan påklages til Skattedirektoratet etter de samme vilkår. Klage leveres innen tre uker til skattekontoret eller for saker som nevnt i annet punktum, til Oljeskattekontoret.

0 Endret ved lover 23 des 1994 nr. 71, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 3-5. Varsel og rapport ved kontroll

1. Skattyteren eller andre opplysningspliktige skal gis rimelig varsel og ha rett til å være til stede og uttale seg ved kontroll i medhold av § 6-5. Dette gjelder bare for så vidt det kan gjennomføres uten at formålet med kontrollen settes i fare.
2. Ved kontroll i medhold av § 6-5 skal det skrives rapport eller protokoll som inneholder de faktiske opplysninger som innhentes, for så vidt de gjelder den opplysningspliktige som kontrollen foretas hos.

0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 20 juli 1991 nr. 60, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 3-6. Klage over pålegg.

1. Den som får pålegg om å gi opplysninger eller medvirke til kontroll etter § 4-12 eller kapittel 6, kan klage over pålegget dersom han mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Tilsvarende gjelder den som får pålegg etter § 6-6 eller § 6-7a.
2. Klage, som kan være muntlig, må fremsettes straks når den pålegget angår er til stede, og ellers innen tre dager.
3. Den som har gitt pålegget skal enten omgjøre det eller snarest mulig legge klagen fram for nærmeste overordnede organ til avgjørelse. For pålegg gitt av Oljeskattekontoret treffer Skattedirektoratet denne avgjørelsen.
4. Pålegget skal etterkommes selv om klagen ikke er avgjort, med mindre den som ga pålegget gir utsetting. Utsetting bør gis hvis den som ga pålegget finner at klagen reiser rimelig tvil om lovligheten av pålegget. Utsetting skal gis hvis pålegget gjelder framlegging av dokumenter når disse blir forseglet og deponert etter forskrifter fastsatt av departementet.

0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 71, 14 des 2007 nr. 103, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 15 apr 2011 nr. 10 (ikr. 1 mai 2011 iflg. res. 15 apr 2011 nr. 400), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 jan 2015).

§ 3-7. Fristberegning.

1. Frist for å klage, sette fram krav o.l. regnes fra det tidspunkt vedkommende melding er kommet fram, når ikke annet er bestemt.
2. Ligningsmyndighet kan angi utløpsdatoen for klagefrist o.l. i meldingen. Fristen kan i så fall regnes fra den dag meldingen blir sendt. Fristen må ikke være kortere enn ellers bestemt.
3. Frist for meddelelse til ligningsmyndighetene anses overholdt ved rekommandert sending levert til postoperatør før fristens utløp.
4. Ved fristberegning medregnes ikke den dag fristen begynner å løpe. Fristen løper ut på slutten av dens siste dag eller fastsatt dato. Fristen løper likevel til slutten av neste virkedag hvis den ellers skulle løpe ut på en lørdag, søndag, helligdag eller lovfestet høytidsdag. Tredje punktum gjelder ikke for selvangivelsesfrister etter § 4-7.

0 Endret ved lov 9 jan 1998 nr. 5.

§ 3-8. Ugildhet.

1. Ugild til å delta i ligningsmyndighetenes forberedelse og avgjørelse av en sak er en tjenestemann eller valgt, oppnevnt eller engasjert person når
 - a. saken gjelder ham selv eller noen som han er i slekt eller svogerskap med i opp- eller nedstigende linje, eller i sidelinjen så nære som søskenbarn,
 - b. saken gjelder noen som han er eller har vært gift med, eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til, eller som han er eller har vært verge for,
 - c. saken gjelder selskap, sammenslutning, innretning, forretningsforetak eller bo der han selv eller noen som nevnt under a eller b har en ikke uvesentlig økonomisk interesse, eller der han selv eller hans ektefelle er medlem av styre, representantskap eller bedriftsforsamling,
 - d. saken gjelder hans klient, arbeidsgiver, noen som er hans direkte underordnede eller overordnede i arbeidsforhold utenfor ligningsforvaltningen, noen som er ansatt i hans egen tjeneste eller noen som han står i direkte konkurranseforhold til,
 - e. en overordnet tjenestemann ved skattekontoret eller Skattedirektoratet er ugild i saken,
 - f. han har deltatt i tidligere avgjørelse i saken som medlem av skatteklagenemnda eller
 - g. andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet.
2. Bestemmelsene i nr. 1 e og f skal ikke være til hinder for at tjenestemenn i ligningsetaten forbereder saken.
3. Nr. 1 gjelder ikke dersom det er åpenbart at vedkommendes tilknytning til saken eller dem den angår ikke vil kunne påvirke hans standpunkt, og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.
4. Tjenestemann avgjør selv om han er ugild. Tjenestemannen skal forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse dersom den saken angår krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller hvis tjenestemannen selv finner grunn til det.
5. Uansett om en tjenestemann er ugild, kan han behandle eller treffe foreløpig avgjørelse i en sak dersom utsetting ikke kan skje uten vesentlig ulempe eller skadevirkning.
6. Nemnder og utvalg avgjør selv om et medlem er ugildt, men medlemmet deltar ikke i avgjørelsen. Er det spørsmål om ugildhet for flere medlemmer i samme sak, deltar ingen av dem i avgjørelsen av habilitetsspørsmålene. Fører det til at organet ikke blir vedtaksført, skal likevel alle møtende medlemmer delta i avgjørelsen av habilitetsspørsmål.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 3-9. Saksforberedelse

1. Skattekontoret forbereder sak som skal avgjøres av skatteklagenemnda.
2. Skattedirektoratet er sekretariat for Riksskattenemnda og fremmer saker for nemnda.
3. Når skatteklagenemnda avgjør saker i møte, har skattekontoret rett - og hvis nemnda krever det - plikt, til å møte og gi uttalelse. Det samme gjelder Skattedirektoratet ved møter i Riksskattenemnda.

0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 71, 10 jan 1992 nr. 3, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. for vedtak som treffes fra og med 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Oppheves ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 3-10. Nemndsavgjørelse

1. Skatteklagenemnda treffer avgjørelse i avdeling som består av tre av nemndas medlemmer. Avgjørelsen treffes skriftlig eller i fulltallig møte.
2. Dersom det er dissens i avdelingen eller nemndas leder bestemmer det, treffes avgjørelse i møte der avdelingen utvides med to medlemmer, hvorav en er nemndas leder.
3. Skatteklagenemnder oppnevnt av departementet etter § 2-2 nr. 2 og Riksskattenemnda treffer avgjørelse i møte hvor minst halvparten av nemndas medlemmer deltar, og hvor lederens stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet.
4. Skattedirektoratet kan godkjenne at skatteklagenemnder oppnevnt av departementet etter § 2-2 nr. 2 treffer avgjørelse i enkeltsak etter bestemmelsene i nr. 1.

0 Endret ved lover 10 jan 1992 nr. 3, 23 des 1994 nr. 71, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Oppheves ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 3-11. Vedtak.

1. Endringssak og sak om tilleggsskatt avgjøres ved skriftlig vedtak. Vedtaket skal angi de endringer i skattyterens ligning som er vedtatt og hvilke andre spørsmål som er avgjort, med en kort begrunnelse.
2. Skattekontoret sender gjenpart av vedtaket til skattyteren med opplysning om den adgang han har til å klage på vedtaket.
3. Skattekontoret kan rette skrive- eller beregningsfeil i vedtaket.
4. Der skattekontoret avgjør endringssak og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring, eller skattyters klage fullt ut tas til følge, gjelder § 8-3 nr. 5 tilsvarende. Hvis tilleggsskatt ilegges, følges reglene i nr. 1 til 3.

0 Endret ved lover 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 3-12. Virkning av saksbehandlingsfeil.

Enkeltvedtak er gyldig selv om reglene om behandlingsmåten i denne lov eller i gjennomføringsforskriftene ikke er overholdt når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.

§ 3-13. Taushetsplikt.

1. Enhver som har eller har hatt verv, stilling eller oppdrag knyttet til ligningsforvaltningen, skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det han i sitt arbeid har fått vite om noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold. Den som tiltrer verv, stilling eller oppdrag skal avgi skriftlig erklæring om at han kjenner og vil overholde

taushetsplikten.

2. Taushetsplikten etter nr. 1 er ikke til hinder for at opplysningene gis

- a. til offentlig myndighet som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med skatt, toll, avgifter, trygder, tilskudd eller bidrag av offentlige midler,
- b. til offentlig myndighet for bruk i forbindelse med håndheving av lovgivningen om arbeidsmiljø, obligatorisk tjenestepensjon, regnskapsplikt og regnskapsførere, revisjonsvesen eller aksjeselskaper, eller som reviderer offentlig virksomhet, samt til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet til bruk for tilsynsformål,
- c. til offentlig myndighet for bruk til statistikkformål,
- d. til offentlig myndighet når det er nødvendig for å innhente ytterligere opplysninger,
- e. til offentlig oppnevnt granskningskommisjon,
- f. til politi eller påtalemyndighet til bruk i straffesak. Gjelder straffesaken overtredelse av bestemmelser utenfor skatteetatens forvaltningsområde, kan opplysninger bare gis når det foreligger rimelig grunn til mistanke om overtredelse som kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder. Opplysningene om brutto- og nettoinntekt, bruttoformue og gjeld kan gis til bruk under utmåling av straff eller erstatning i straffesaken.
- g. til Økokrim etter anmodning grunnet i en melding om en mistenkelig transaksjon gitt i medhold av hvitvaskingsloven.
- h. til andre ifølge lovpåbud som fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal være til hinder for å gi opplysningene, eller
- i. til namsmyndighetene i saker om utlegg eller arrest.
- j. i forbindelse med utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaveregisteret.
- k. til lensmann, namsfogd, politistasjon med sivile rettspleieoppgaver og tingrett til bruk i skiftesak, når en innsynsbegjæring gjelder avdødes ligningsopplysninger, og det ikke foreligger formell beslutning om skifteform. Det samme gjelder for avdødes ektefelle og arving (som definert i skifteloven § 124 første og annet ledd) når vedkommende kan vise til saklig behov for innsyn. Når skifteform er valgt er det den eller de som representerer boet som har rett til innsyn.

3. Departementet kan uten hinder av nr. 1 gi opplysninger til forskningsformål i samsvar med forvaltningsloven § 13 d.

4. Hvis opplysninger gis med hjemmel i nr. 2 eller nr. 3 til noen som ikke selv har taushetsplikt etter annen lov, gjelder taushetsplikten etter nr. 1 tilsvarende for den som får opplysningene. Den som gir opplysningene skal samtidig gjøre oppmerksom på det. Opplysningene kan likevel brukes til det formål som begrunnet at de ble gitt.

Første ledd gjelder tilsvarende for opplysninger som gis med hjemmel i § 3-4.

5. Taushetsplikten omfatter ikke innholdet i skattelister som etter § 8-8 skal legges ut til alminnelig ettersyn, eller senere endringer i disse.

6. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger om fødselsnummer for personlig skattyter eller organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, navn, adresse, skatteklasser, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter kan gis til finansinstitusjoner (jfr. finansieringsvirksomhetsloven),¹ forsikringsvirksomhet (jfr. forsikringsloven) og kredittopplysningsvirksomhet. Med kredittopplysningsvirksomhet menes virksomhet som består i å gi meddelelse som belyser kredittverdighet og økonomisk vederheftighet. Disse virksomhetenes bruk av opplysningene skal følge reglene i lov 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger. Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne bestemmelsen.

7. Taushetsplikten etter nr. 1 er ikke til hinder for at fellesorganet etter AFP-tilskottsloven § 18 gis elektronisk tilgang til opplysninger om brutto arbeidsinntekt for arbeidstakere som er omfattet av en avtale om avtalefestet pensjon. Taushetsplikten gjelder tilsvarende for den som får opplysningene.

8. Taushetsplikten etter nr. 1 er ikke til hinder for at pensjonsinnretning som har offentlig tjenestepensjon eller tjenestepensjon etter foretakspensjonsloven, innskuddspensjonsloven eller tjenestepensjonsloven, gis elektronisk tilgang til opplysninger om brutto arbeidsinntekt for personer

som mottar uførepensjon fra innretningen. Taushetsplikten gjelder tilsvarende for den som får opplysningene.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 10 apr 1992 nr. 32, 26 juni 1992 nr. 86, 23 des 1994 nr. 71, 6 juni 1997 nr. 35 (ikr. 1 nov 1997), 19 mars 1999 nr. 11, 15 jan 1999 nr. 2 (ikr. 1 aug 1999 iflg. forskr. 25 juni 1999 nr. 711), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 14 apr 2000 nr. 29, 28 mai 2004 nr. 30, 28 mai 2004 nr. 29 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 28 mai 2004 nr. 791), 17 juni 2005 nr. 71, 21 des 2005 nr. 124 (ikr. 1 jan 2006), 10 juni 2005 nr. 44 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 776) som endret ved lov 16 juni 2006 nr. 32, 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 9 mai 2008 nr. 21, 12 des 2008 nr. 93, 11 des 2009 nr. 119, 19 feb 2010 nr. 5, 25 juni 2010 nr. 36, 10 des 2010 nr. 62, 24 juni 2011 nr. 22, 13 des 2013 nr. 113, 20 juni 2014 nr. 24 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 20 juni 2014 nr. 799), 22 mai 2015 nr. 31 (ikr. 1 jan 2016 iflg. forskr. 15 des 2015 nr. 1480).
- 1 Lov 10 juni 1988 nr. 40 (opph. fra 1 jan 2016)), jf. lov 10 apr 2015 nr. 17.

§ 3-13 A. Taushetsplikt i andre lover

Bestemmelsene i denne lov om plikt til å gi opplysninger begrenser ikke lovbestemt taushetsplikt, med mindre vedkommende bestemmelse fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal gjelde.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 3-14. Forskrifter om saksbehandlingen.

Kongen kan gi forskrifter om saksbehandlingen.

Kapittel 3A. Om bindende forhåndsuttalelser

- 0 Kapitlet tilføyd ved lov 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186).

§ 3A-1. Bindende forhåndsuttalelser

1. Skattedirektoratet og skattekontoret kan på anmodning fra en skattyter avgi bindende forhåndsuttalelse om de skattemessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes. Dette gjelder bare når det er av vesentlig betydning for skattyter å få klarlagt virkningene før igangsetting eller spørsmålet er av allmenn interesse.
2. Avgitt forhåndsuttalelse etter dette kapittel skal legges til grunn som bindende ved ligningen dersom skattyter krever det og den faktiske disposisjonen er gjennomført i samsvar med forutsetningene for uttalelsen.

- 0 Tilføyd ved lov 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186), endret ved lover 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 aug 2005 iflg. vedtak 30 juni 2005 nr. 779), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 3A-2. Gebyr

Det skal betales et gebyr for en bindende forhåndsuttalelse.

- 0 Tilføyd ved lov 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186).

§ 3A-3. Klage og domstolsprøving

1. Skattedirektoratets og skattekontorets avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

2. En bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages eller prøves i egen sak for domstol.
3. Ligning hvor bindende forhåndsuttalelse er lagt til grunn kan påklages eller bringes inn for domstol etter de ellers gjeldende bestemmelser.

0 Tilføyd ved lov 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186), endret ved lover 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 aug 2005 iflg. vedtak 30 juni 2005 nr. 779), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 3A-4. Forskrift

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette kapittel, herunder om gebyr.

0 Tilføyd ved lov 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186).

Kapittel 4. Opplysningsplikt for skattyter

0 Overskriften endret ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 4-1. Alminnelig opplysningsplikt.

Den som har plikt til å gi opplysninger etter dette kapittel, skal opptre aktsomt og lojalt. Han skal bidra til at hans skatteplikt i rett tid blir klarlagt og oppfylt. Han skal også gjøre vedkommende myndighet oppmerksom på feil ved ligningen og skatteoppgjøret.

0 Endret ved lover 22 des 1989 nr. 97, 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000), 11 des 2009 nr. 119.

§ 4-2. Selvangivelsesplikt.

1. Selvangivelse for vedkommende år skal leveres av

a. den som har hatt formue eller inntekt som han er skattepliktig for her i landet etter annen bestemmelse enn § 10-13 i skatteloven.

b. den som ligningsmyndighetene pålegger å levere selvangivelse.

2. Departementet kan gi forskrift om hvilke personlige skattytere som skal levere forhåndsutfylt selvangivelse, og om fritak fra plikten til å levere slik selvangivelse.

3. Foreldre skal ta barns formue og inntekt med i sin selvangivelse når ligningen skal skje under ett med foreldrenes formue og inntekt. Barn som ikke har annen inntekt eller formue, er fritatt for å levere selvangivelse etter nr. 1.

4. Departementet kan gi forskrifter som fritar grupper for selvangivelsesplikt etter nr. 1 a og om at særskilt oppgaveskjema skal tre i stedet for selvangivelse i nærmere angitte tilfelle.

5. Enhver skattyter har rett til å levere selvangivelse.

6. Næringsdrivende skal levere ligningsoppgaver til ligningsmyndighetene elektronisk. Som ligningsoppgaver etter denne bestemmelse menes opplysninger som skal gis etter § 4-3,¹ 4-4 og 4-9 nr. 1 første punktum. Skattedirektoratet kan fastsette nærmere regler om slik levering, herunder vilkår for å avvise mangelfulle oppgaver.

0 Endret ved lover 17 juni 1988 nr. 53, 23 des 1988 nr. 96, 22 des 1989 nr. 97, 17 des 1993 nr. 121, 6 des 1996 nr. 80, 28 feb 1997 nr. 19 (ikr. 1 mai 1997), 5 des 1997 nr. 93 (f o m inntektsåret 1997), 18 des 1998 nr. 78 (f o m inntektsåret 1997), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 14 apr 2000 nr. 29 (f o m inntektsåret 1999), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000), 14 des 2007 nr. 103 (ikr. 1 jan 2008), 18 des 2015 nr. 112 (ikr. 1 jan 2016).

1 Det skulle nok vært §§ foran denne oppregningen.

§ 4-3. Selvangivelse.

1. Selvangivelse, herunder forhåndsutfylt selvangivelse, skal inneholde spesifisert oppgave over skattyters brutto formue og inntekt, fradragposter og andre opplysninger som har betydning for gjennomføringen av ligningen. Skattyter plikter ikke å føre opp beløp for poster som må ansettes ved skjønn, men skal gi de opplysninger som er nødvendige for at ligningsmyndighetene kan fastsette beløpet.

2. Departementet fastsetter skjema for ulike typer selvangivelser og kan gi forskrift om plikt til å gi ytterligere opplysninger og legitimasjoner for bestemte poster i vedlegg til selvangivelsen. Departementet kan fastsette regler om oppbevaringsplikt for legitimasjoner som ikke skal vedlegges selvangivelsen.

0 Endret ved lover 22 des 1989 nr. 97, 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000).

§ 4-4. Vedlegg til selvangivelse.

1. Skattyter som driver virksomhet eller utleie av fast eiendom skal som vedlegg til selvangivelsen levere næringsoppgave og utskrift av konti som har betydning for vurderingen av årsoppgjøret.

2. Et annet regnskapsår enn kalenderåret kan legges til grunn for ligningen dersom det er gitt unntak i medhold av regnskapsloven § 1-7 første ledd annet, tredje eller fjerde punktum. Næringsoppgaven skal likevel ikke omfatte mer enn 12 måneder.

Skattyter som går over til å nytte et annet regnskapsår enn tidligere, skal levere særskilt næringsoppgave for tiden mellom avslutningen av det forrige og begynnelsen av det nye regnskapsåret.

3. Skattyter som nevnt i § 4-12 nr. 1 første punktum skal som vedlegg til selvangivelsen levere oppgave som nevnt der.

4. Skattyter som har konto i utenlandsk bank, eller som har hatt slik konto i inntektsåret, skal vedlegge selvangivelsen en utenlandsoppgave med opplysninger om innestående på kontoen ved årets begynnelse og slutt, eventuelt ved kontoens opprettelse og avslutning, samt avkastning på kontoen i året.

5. Når konsernselskap krever fradrag i skatt etter skatteloven § 10-2, må giver- og mottakerselskap samtidig med innlevering av selvangivelsen, legge ved oppgave som viser at vilkårene i skatteloven § 10-4 er oppfylt. Oppgaven skal inneholde opplysninger om hvem som eier aksjene i datterselskapene, aksjonærenes bopel, antallet aksjer som eies av den enkelte aksjonær samt når aksjene ble ervervet. Er det i noen av selskapene gitt bestemmelser som begrenser aksjonærenes stemmerett, må det gis opplysninger om dette. Det skal også gis opplysninger om tilordning av konsernbidrag mellom Norge og utlandet, fordelt på inntektskategoriene i skatteloven § 16-21 første ledd a-c, i giver- og mottakerselskapet.

6. Departementet kan frita for, avgrense og treffe nærmere bestemmelse om gjennomføringen av oppgaveplikten etter nr. 1 og 3.

7. Departementet fastsetter skjema for næringsoppgave og andre vedlegg og gir forskrifter for bruken av skjemaene. Departementet kan herunder gi bestemmelser om verdsettelse av driftsmidler for særskilte grupper mv.

8. Departementet kan bestemme at deltakere i utenlandske selskaper alene eller i fellesskap skal levere næringsoppgave som omfatter hele selskapets virksomhet.

0 Endret ved lover 24 juni 1988 nr. 62, 21 des 1990 nr. 64, 20 juli 1991 nr. 60, 10 apr 1992 nr. 39, 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 15 juni 2007 nr. 24 (f o m inntektsåret 2007), 14 des 2007 nr. 103, 29 juni 2007 nr. 71 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 30 nov 2007 nr. 1347), 14 des 2007 nr. 103 (ny nr. 8 ikr. 1 jan 2008 med virkning f o m inntektsåret 2007 iflg. res. 14 des 2007 nr. 1421).

§ 4-5. Underskrift og ansvar for selvangivelse m.v.

1. Myndig person skal selv levere selvangivelse og andre pliktige oppgaver. Hvis særlige forhold som sykdom, lengre fravær m.v. er til hinder for at vedkommende selv leverer oppgavene, skal han sørge for at de leveres ved fullmektig når det er mulig. Oppgavene skal i alle fall leveres så snart hindringen er falt bort, selv om fristen etter § 4-7 er utløpt.
2. For skattyter som er mindreårig eller fratatt rettslig handleevne, skal selvangivelse m.v. leveres av vergen. Dette gjelder ikke barn som har nådd den alder da det etter skatteloven anses som selvstendig skattyter og leverer selvangivelse selv.
3. For skattepliktig selskap og innretning skal selvangivelse m.v. leveres av styret eller dets formann, og for bo av skifteforvalteren, bobestyreren, testamentsfullbyrderen eller de selvskiftende arvinger.
4. Den som leverer selvangivelse skal forsikre at den inneholder så fullstendige opplysninger som han kan gi, at de er gitt etter beste skjønn og overbevisning og at han ikke kjenner til at de på noe punkt er uriktige. Han skal også erklære at han er kjent med at det kan medføre straffeansvar å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger.
5. Selvangivelse og andre pliktige oppgaver skal underskrives av den som etter reglene foran skal levere oppgavene. Har skattyteren plikt til å ha revisor, skal årsoppgjøret og utskriftene etter § 4-4 være underskrevet også av revisor.
6. Departementet kan gi forskrift om elektronisk levering, herunder bruk av elektronisk signatur, av forhåndsfyllt selvangivelse.

0 Endret ved lover 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000), 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12.

§ 4-6. *Hvor selvangivelse skal leveres*

Selvangivelse som omfatter skattyterens samlede formue og inntekt, og alle påbudte vedlegg, skal leveres til skattekontoret. Skattytere som nevnt i § 2-4 skal levere selvangivelse til Oljeskattekontoret.

0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 71, 19 mars 1999 nr. 11 (f o m inntektsåret 1998), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 2000), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000, nr. 1 første ledd ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 4-7. *Selvangivelsesfrister.*

1. Selvangivelse med vedlegg skal leveres:
 - a) innen utgangen av mai i året etter inntektsåret for selskap mv. som nevnt i skatteloven § 2-2 første ledd, og for eier av enkeltpersonforetak,
 - b) innen utgangen av april i året etter inntektsåret for andre skattytere, herunder skattytere som lignes etter § 2-4.
2. Selvangivelsesfristen skal beregnes separat for ektefeller.
3. Godtgjør noen at det av særlige grunner vil skape betydelige vanskeligheter å levere selvangivelse med vedlegg innen fristen, skal skattekontoret etter skriftlig søknad gi utsettning.
4. Skattekontoret kan etter søknad fra regnskapsfører eller revisor som bistår næringsdrivende med utfylling av selvangivelse med vedlegg, gi utsettelse av leveringsfristen for en mindre andel av søkerens klienter. Søknaden må gjelde navngitte skattytere. Utsettelse på dette grunnlag kan ikke gis lengre enn til 30. juni i året etter inntektsåret.
5. Skattedirektoratet kan forlenge fristen etter nr. 1, med unntak for skattyter som lignes etter § 2-4, med inntil en måned for grupper av skattytere.
6. Skattedirektoratet kan bestemme at skattyter som leverer selvangivelse på papir, skal levere selvangivelsen tidligere enn leveringsfristen som er fastsatt i nr. 1, dog ikke tidligere enn utgangen av mars måned.

7. Skattyter som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd bokstav d og annet ledd kan før det midlertidige oppholdet i landet opphører, sende selvangivelse og kreve forhåndsligning.

8. Før et bo sluttes eller selskap eller annen skattepliktig innretning oppløses, skal det leveres selvangivelse og kreves forhåndsligning.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 23 des 1994 nr. 71, 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000), 6 juni 2003 nr. 36 (f o m inntektsåret 2004), 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 14 des 2007 nr. 103 (ikr. 1 jan 2008).

§ 4-8. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 4-9. Selskapsoppgave m.v.

1. Selskap hvor deltakerne skattlegges etter skatteloven §§ 10-40 til 10-48, skal levere selskapsoppgave for vedkommende år. Boligselskap som faller inn under skatteloven § 7-3 skal levere selskapsoppgave etter regler fastsatt av Skattedirektoratet i forskrift. Departementet kan gi nærmere regler om oppgaveplikten etter denne paragraf.

2. Selskapsoppgaven skal inneholde spesifikasjon av selskapets brutto formue og inntekt, fradragposter og ellers andre opplysninger som har betydning for ligningen av deltakerne, herunder for fastsettelsen av personinntekt etter skatteloven § 12-2 bokstav f, og tillegg i alminnelig inntekt etter skatteloven § 10-42. Selskapet plikter ikke å føre opp beløp for poster som må ansettes ved skjønn, men skal gi de opplysninger som er nødvendige for at ligningsmyndighetene kan fastsette beløpet. §§ 4-3 nr. 2 og 4-4 gjelder tilsvarende.

3. Selskapet skal også levere oppgave over deltakere pr. 1. januar i ligningsåret, deltakernes selskapsandel, deres andel av overskudd eller underskudd, tillegg i alminnelig inntekt pr. deltaker og skattekommune for hver enkelt deltaker.

4. Selskapets styre eller daglig leder skal underskrive og levere selskapsoppgave og andre pliktige oppgaver. Har selskapet ikke styre eller daglig leder, påhviler pliktene deltakerne i fellesskap eller en utpekt representant blant disse. Har selskapet plikt til å ha revisor, skal vedlegg til selskapsoppgaven etter § 4-4 være underskrevet også av revisor.

5. Selskapsoppgave og andre pliktige oppgaver skal leveres til skattekontoret. Selskapsoppgave som skal behandles av Oljeskattekontoret skal leveres dit.

6. § 4-7 gjelder tilsvarende for fristene for å levere oppgave etter nr. 1-7.

7. Departementet kan bestemme at deltakere i utenlandske selskaper alene eller i fellesskap skal levere selskapsoppgave og oppgave over deltakernes formue og inntekt fra selskapet.

- 0 Tilføyd ved lov 20 juli 1991 nr. 60, endret ved lover 23 des 1994 nr. 71, 19 juni 1997 nr. 71 (f o m inntektsåret 1997), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 16 juni 2006 nr. 27 (f o m inntektsåret 2006), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 14 des 2007 nr. 103 (ny nr. 8 ikr. 1 jan 2008 med virkning f o m inntektsåret 2007 iflg. res. 14 des 2007 nr. 1421), 21 juni 2013 nr. 67, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 19 des 2014 nr. 77.

§ 4-10. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 4-11. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 4-12. Oppgave- og dokumentasjonsplikt for kontrollerte transaksjoner mv.

1. Selskap eller innretning som har plikt til å levere selvangivelse i medhold av § 4-2 nr. 1, skal levere oppgave over art og omfang av transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper eller

innretninger. Tilsvarende gjelder for selskap som har plikt til å levere selskapsoppgave i medhold av § 4-9 nr. 1.

2. Selskap eller innretning som nevnt i nr. 1 skal utarbeide skriftlig dokumentasjon som gir grunnlag for å vurdere om priser og vilkår i deres transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper og innretninger samsvarer med det som ville vært fastsatt i transaksjoner og mellomværender inngått mellom uavhengige parter under sammenlignbare forhold og omstendigheter. Dokumentasjonen skal legges fram, utleveres eller sendes innen 45 dager etter krav fra ligningsmyndighetene, og skal oppbevares av den dokumentasjonspliktige i minst 10 år etter utgangen av inntektsåret.

3. Unntatt fra plikten til å utarbeide og levere dokumentasjon etter nr. 2 er selskap eller innretning som nevnt i nr. 1, og som i regnskapsåret sammen med nærstående har

- færre enn 250 ansatte, og enten
- har en salgsinntekt som ikke overstiger 400 millioner kroner, eller
- har en balansesum som ikke overstiger 350 millioner kroner.

Selskap eller innretning som nevnt i nr. 1, og som har transaksjoner eller mellomværender med nærstående selskap eller innretning som er hjemmehørende i stat hvor Norge ikke kan kreve opplysninger om medkontrahentens inntekts- eller formuesforhold i medhold av folkerettslig overenskomst, skal utarbeide skriftlig dokumentasjon for slike transaksjoner og mellomværender uavhengig av begrensningene i foregående punktum. Første punktum skal heller ikke gjelde for selskap eller innretning som har særskatteplikt etter petroleumsskatteloven.

4. Som nærstående etter nr. 1, 2 og 3 regnes

- a. selskap eller innretning som den oppgave- eller dokumentasjonspliktige, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent,
- b. person, selskap eller innretning som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer den oppgave- eller dokumentasjonspliktige med minst 50 prosent,
- c. selskap eller innretning som nærstående etter b, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent, og
- d. nærstående person etter b sine foreldre, søsken, barn, barnebarn, ektefelle, samboer, ektefelles foreldre og samboers foreldre, samt selskap eller innretning som disse, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer med minst 50 prosent.

5. Oppgave- og dokumentasjonsplikten etter nr. 1-4 foran gjelder tilsvarende for disposisjoner som er gjennomført mellom

- a. selskap eller innretning som er hjemmehørende i Norge og dets faste driftssteder i utlandet.
- b. selskap eller innretning som er hjemmehørende i utlandet og dets faste driftssteder i Norge.

6. Stat, fylkeskommune og kommune regnes ikke som innretning etter denne paragraf. Selskaper og innretninger har likevel oppgave- og dokumentasjonsplikt etter nr. 1-4 foran for transaksjoner og mellomværender med en fylkeskommune eller en kommune som, direkte eller indirekte, eier eller kontrollerer selskapet eller innretningen med minst 50 prosent.

7. Departementet kan fastsette nærmere forskrifter og retningslinjer til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder fastsette unntak fra oppgave- og dokumentasjonsplikten.

- 0 Tilføyd ved lov 29 juni 2007 nr. 71 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 30 nov 2007 nr. 1347, men slik at reglene om oppgaveplikt i nr. 1 og nr. 5 skal ha virkning f o m inntektsåret 2007), endret ved lov 11 des 2009 nr. 119.

§ 4-13. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 4-14. Tilgjengeliggjøring av forhåndsutfylte oppgaver

Selvangivelse og andre oppgaver etter dette kapittel som er forhåndsutfylt med opplysninger, kan gjøres tilgjengelig for skattyter ved elektronisk kommunikasjon.

- 0 Tilføyd ved lov 10 des 2010 nr. 62.

§ 4-15. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

Kapittel 5. Opplysningsplikt for tredjepart

0 Overskriften endret ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 5-1. *Alminnelige bestemmelser*

Den som har opplysningsplikt etter dette kapittel skal innrette sin bokføring slik at opplysningene kan gis og kontrolleres. Departementet kan gi forskrifter om hvordan bokføringen skal innrettes.

0 Opphevet ved lov 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), tilføyd igjen ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 5-2. *Om lønnsopplysninger mv.*

1. Den som selv eller gjennom andre i løpet av en kalendermåned har utbetalt eller ytet fordel som nevnt i dette nummer, skal etter reglene i a-opplysningsloven gi opplysninger om alt som er ytet til den enkelte mottaker. Opplysningene skal omfatte

- a. lønn og annen godtgjøring for arbeid,
- b. pensjon, uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12, uføreytelser fra andre ordninger, introduksjonsstønad etter introduksjonsloven, kvalifiseringsstønad etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, føderåd i jord- og skogbruk, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangs- og avlønningsbeløp for slike ytelser, underholdsbidrag, foreldrepenger, dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger og lignende ytelser som skal regnes som skattepliktig inntekt for mottakeren,
- c. drikkepenger med det beløp som skal tas med ved beregning av skattetrekk,
- d. gratiale, tantieme og godtgjøring til medlem av styre eller representantskap eller til annen tillitsmann,
- e. provisjon utbetalt til agent eller annen mellommann,
- f. honorar eller annen godtgjøring som er utbetalt opphavsmann til åndsverk,
- g. reise-, diett- og representasjonsgodtgjøring, samt annen godtgjøring til dekning av utgifter ved utførelse av arbeid, oppdrag eller verv som nevnt under bokstav a til f,
- h. lott eller part ved fiske eller fangstvirksomhet,
- i. godtgjøring til medlemmer av faste arbeidslag som utfører arbeid for egen regning,
- j. godtgjøring for barnepass også når dette skjer i barnepasserens hjem som ledd i selvstendig næringsvirksomhet,
- k. vederlag til arbeidstaker i forbindelse med opphør av arbeidsforhold i henhold til avskjed, oppsigelse eller avtale med arbeidsgiver.
- l. engangsutbetalinger til rettighetshaver, begunstiget, bo eller arving etter lov 27. juni 2008 nr. 62 om individuell pensjonsordning eller etter forsikringsbevis eller pensjonskapitalbevis utgått fra en individuell pensjonsavtale etter skatteloven (IPA). Det samme gjelder for engangsutbetalinger etter innskuddspensjonsloven.

2. Opplysningsplikten omfatter også vederlag for varer eller andre ytelser som er levert i forbindelse med arbeid som nevnt i nr. 1.

3. Lønnsopplysningene skal omfatte

- a. fradrag som er gjort ved lønnsutbetalingene, så som medlemsinnskudd til tjenstepensjonsordning og fradragsberettiget fagforeningskontingent mv. Det samme gjelder fradragsberettiget fagforeningskontingent som lønnstakeren legitimerer å ha betalt direkte til sin fagforening, og
- b. inntektsfradrag som gis ved ligningen, så som sjømannsfradrag mv.

- 0 Endret ved lover 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 20 juni 2014 nr. 23 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220), 19 juni 2015 nr. 49 (ikr. 19 juni 2015 med virkning for ytelser utbetalt i 2015, som kan rapporteres samlet senest 5 jan 2016).

§ 5-3. Om finansielle forhold og forsikringer

1. Plikt til å gi opplysninger om finansielle forhold og forsikringer har

- a) finansinstitusjoner, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 1-3,
- b) e-pengeforetak, jf. finansieringsvirksomhetsloven kapittel 4c,
- c) verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 2-3 første ledd,
- d) verdipapirregistre, jf. verdipapirregisterloven § 1-3,
- e) pensjonskasser, jf. forsikringsvirksomhetsloven kapittel 7,
- f) forsikringsselskaper, jf. forsikringsvirksomhetsloven kapittel 1, og forsikringsselskaps eierselskap,
- g) verdipapirfond og forvaltningsselskaper, jf. verdipapirfondloven § 1-2 første ledd nr. 1 og 2,
- h) alternative investeringsfond og forvalter, jf. AIF-loven § 1-2 bokstav a og b,
- i) innretning som primært, og som ledd i sin forretningsvirksomhet, investerer, administrerer eller forvalter finansielle aktiva eller penger for andres regning,
- j) innretning hvis bruttoinntekt primært kan henføres til investering, reinvestering eller handel med finansielle aktiva, når innretningen styres, forvaltes eller på annen måte ledes av en annen innretning som omfattes av dette nr.,
- k) andre som har penger til forvaltning eller driver utlånsvirksomhet eller låneformidling som næring, samt andre som tar del i forvaltningen eller omsetningen av finansielle instrumenter eller andre finansielle produkter for andres regning som ledd i sin forretningsvirksomhet.

Departementet kan gi forskrifter om opplysningspliktiges registreringsplikt hos utenlandske skattemyndigheter.

2. Det skal blant annet gis opplysninger om

- a) innskuddskonti og lånekonti,
- b) innskudd i verdipapirfond og alternative investeringsfond,
- c) innskudd og andre interesser i innretninger som nevnt i nr. 1 bokstav i og j,
- d) finansielle instrumenter og andre finansielle produkter,
- e) forsikringer,
- f) individuelle pensjonsavtaler,
- g) innskuddspensjonsordninger.

Opplysningene skal blant annet vise saldo eller verdi, avkastning, utbetalinger, erverv og realisasjon.

Utbetalinger knyttet til individuelle pensjonsavtaler og innskuddspensjonsordninger følger reglene i § 5-

2. Departementet kan gi forskrifter om opplysningsplikt ved formidling av bestemte betalinger, og om at opplysningspliktige som nevnt i nr. 1 bokstav a skal gi opplysninger om kontonummer som er aktuelle for overføring av eventuelle tilgodebøp etter skatteavregning.

3. Det skal gis opplysninger som nevnt i nr. 2 for blant annet den enkelte kontohaver, disponent, investor, forsikringstaker, forsikrede, mottaker av utbetalinger og reelle rettighetshaver.

Opplysningspliktige skal identifisere kontohavere mv. som nevnt i første punktum. Departementet kan gi forskrifter om fremgangsmåten ved slik identifisering, herunder om innhenting av egenerklæring om skattemessig bosted mv. Det kan gis forskrifter om konsekvensene av at pliktig egenerklæring ikke er innhentet ved opprettelse av ny kontoavtale, herunder at slik kontoavtale ikke kan inngås. Det kan også gis forskrifter om at opplysningspliktige skal oppbevare opplysninger og dokumentasjon benyttet i forbindelse med identifisering.

4. Dersom opplysningspliktig etter denne bestemmelsen innretter seg for å unngå at opplysninger blir utvekslet etter overenskomst med fremmed stat, skal pliktene etter denne bestemmelsen likevel gjelde. Opplysningspliktig som har grunn til å tro at kontohaver eller annen person har innrettet seg for å unngå at opplysninger blir utvekslet etter overenskomst med fremmet stat, skal foreta undersøkelser for å avkrefte eller bekrefte mistanken. Dersom mistanken ikke kan avkrefte, skal den opplysningspliktige gi de opplysningene som foreligger, herunder om de forholdene som har medført mistanke.

- 0 Opphevet ved lov 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), tilføyd igjen ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), endret ved lov 18 des 2015 nr. 112.

§ 5-4. Om fordringer og gjeld i selskapsforhold

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilte selskap og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 10-1, og deltakerlignet selskap, jf. skatteloven § 10-40, plikter å gi opplysninger om gjeld og rentebetalinger til personlig skattyter. Opplysningene spesifiseres slik at lånesaldo ved inngangen til hver kalendermåned framgår. Bestemmelsen gjelder ikke for lån knyttet til mengdegjeldsbrev og innskudd i bank.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), endret ved lover 13 des 2013 nr. 113 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 28 mars 2014 nr. 355), 18 des 2015 nr. 112.

§ 5-5. Om kjøp, salg, leie, utbetalinger mv.

1. Den som har leid fast eiendom som ikke utelukkende skal tjene hans eget boligbehov, skal gi opplysninger om påløpt leie samt utbetaling i siste år til den enkelte utleier uansett om leieren har foretatt utbetalingen selv. Den som mot godtgjøring har formidlet leie av fast eiendom skal gi opplysninger om inngåtte kontrakter siste år med den enkelte utleier og gi opp avtalt leie og i tilfelle leie som er påløpt, og leie som vedkommende har betalt eller formidlet betaling av.
2. Allmenning skal gi opplysninger om hva den enkelte bruksberettigede i siste år har mottatt fra allmenningen av trevirke, i kontanter, rabatter eller andre fordeler og samtidig meddele hvor stor del av det utdelte som blir skattlagt på allmenningens hånd.
3. Norsk Pasientskadeerstatning skal gi opplysninger om utbetalinger i siste år til skadelidte. Utbetaler av erstatning for personskade og tap av forsørger skal gi opplysninger om slike utbetalinger siste år, unntatt når fysiske personer er utbetaler.
4. Pelsdyrnæringens Markedsutjevningfond skal levere årlig oversikt over medlemskontienes saldo og bevegelse.
5. Næringsdrivende som utøver næring ved å kjøpe eller omsette landbruksbruksprodukter (herunder levende dyr) skal gi opplysninger om all omsetning med produsentene.
6. Godkjent salgsorganisasjon for fisk, jf. lov 14. desember 1951 nr. 3¹ om omsetning av råfisk § 2, skal gi opplysninger om all omsetning av råfisk som i førstehånd er omsatt eller godkjent omsatt gjennom salgsorganisasjonen.
7. Drosjesentraler skal gi opplysninger fra skiftlappen for løyvehavere som er tilsluttet sentralen.
8. Opplysningsplikten etter nr. 4, 5, 6 og 7 gjelder uavhengig av om vedkommende foretar eller mottar betalinger selv.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413) som endret ved lov 21 juni 2013 nr. 73, endret ved lover 19 juni 2015 nr. 49 (med virkning for ytelser utbetalt i 2015, som kan rapporteres samlet senest 5 jan 2016), 18 des 2015 nr. 112.

- 1 Loven er opphevet, se nå lov 21 juni 2013 nr. 75 (ikr. 1 jan 2014).

§ 5-6. Om rapportering av oppdragstakere og arbeidstakere

1. Næringsdrivende og offentlige organer som gir noen et oppdrag i riket eller på kontinentalsokkelen, skal gi opplysninger om oppdraget og eventuelle underoppdrag, dersom disse utføres av person bosatt i utlandet eller selskap hjemmehørende i utlandet. Rapporteringsplikten omfatter opplysninger om hovedoppdragsgiveren i kontraktskjeden, oppdragstakeren og arbeidstakerne som oppdragstakeren benytter til å utføre oppdraget. Oppdragstaker har plikt til å gi opplysninger om egne arbeidstakere som benyttes til å utføre oppdrag etter første punktum.

2. For oppdrag i riket som ikke utføres på sted for bygge- og monteringsvirksomhet, skal det bare gis opplysninger etter nr. 1 dersom oppdraget utføres på sted som står under oppdragsgiverens kontroll.
3. Opplysninger skal gis snarest etter at kontrakt er inngått, og senest 14 dager etter at arbeidet er påbegynt. Opplysninger om arbeidets avslutning skal gis senest 14 dager etter avslutningen.
4. Departementet kan bestemme at rapporteringsplikten etter nr. 1 også skal gjelde for oppdrag til enkelte grupper av oppdragstakere som ikke er bosatt eller hjemmehørende i utlandet.

0 Tilføydd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 5-7. Om aksjonærer mv.

1. Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper skal gi opplysninger om forhold som har betydning for skattleggingen av aksjonærene, bl.a. over
 - a. aksjekapitalens størrelse og aksjenes antall og størrelse, herunder endringer i løpet av inntektsåret som følge av stiftelse, emisjoner, fusjon, fisjon mv.,
 - b. eiere av aksjer pr. 1. januar i ligningsåret, identifisert ved fødselsnummer, organisasjonsnummer eller D-nummer, endringer av aksjonærsammensetningen i løpet av inntektsåret, utdelt utbytte, og øvrige opplysninger som kan få betydning for skattleggingen av den enkelte aksjonær ved realisasjon av aksjer,
 - c. aksjenes formuesverdi, hvis aksjene ikke er børsnoterte.
2. Skattekontoret kan pålegge selskapet å levere ny oppgave over aksjonærene og deres skattekommuner når verdsettingen av selskapets aksjer er endret.
3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 gjelder tilsvarende for sparebanker, gjensidige forsikringsselskaper, samvirkeforetak av låntakere, og selveiende finansieringsforetak som har utstedt grunnfondsbevis, jf. sparebankloven § 2 annet ledd, forsikringsloven § 4-2 annet ledd¹ og finansieringsvirksomhetsloven¹ og for selskaper og sammenslutninger der medlemmene har begrenset ansvar og som noen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler fra, unntatt boligselskaper hvor andelshaverne lignede etter skatteloven § 7-3.
4. Departementet kan i forskrift bestemme at det skal gis opplysninger om forhold som nevnt for tidligere år, samt begrense plikten etter nr. 1 og 2 for selskaper som nevnt i nr. 3.

0 Tilføydd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

1 Lov 10 juni 2005 nr. 44. Bestemmelsen er opphevet.

2 Lov 10 juni 1988 nr. 40 (opph.), nå lov 10 apr 2015 nr. 17.

§ 5-8. Om arv mv.

Offentlige myndigheter som beregner eller krever inn arveavgift¹ og testamentsfullbyrdere plikter uten hensyn til mulig taushetsplikt å gi de opplysninger som departementet gir forskrifter om til kontroll med ligningen.

0 Tilføydd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

1 Jf. lov 19 juni 1964 nr. 14 § 24 (opph.).

§ 5-9. Om annen opplysningsplikt for tredjepart

Det skal gis opplysninger til ligningsmyndighetene fra

- a. institutter som forestår vitenskapelig forskning eller yrkesopplæring om tilskudd som gir giveren rett til fradrag etter skatteloven § 6-42,
- b. institusjoner som mottar betaling for pass og stell av barn om kostnader som er påløpt i året for foreldre og andre foresatte for pass og stell av barn,

- c. selskaper, stiftelser og sammenslutninger som nevnt i skatteloven § 6-50 om gaver som gir giveren rett til fradrag etter nevnte bestemmelse, med opplysning om giverens navn og fødselsnummer/organisasjonsnummer,
- d. boligselskap og boligsameier som omfattes av skatteloven §§ 7-3 og 7-11 om fordeling av inntekter, kostnader, formue og gjeld mellom andelshaverne eller sameierne,
- e. den som selv eller gjennom andre har utbetalt vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), endret ved lover 13 des 2013 nr. 113 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 28 mars 2014 nr. 355), 20 juni 2014 nr. 23 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220), 18 des 2015 nr. 112.

§ 5-10. Hvem opplysningsplikten påligger

1. I enkeltpersonforetak påligger opplysningsplikten etter dette kapittel innehaveren. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påligger opplysningsplikten den daglige leder av virksomheten, eller hvis det ikke er noen daglig leder, styrets formann. Er selskap mv. som nevnt i forrige punktum ikke skattepliktig, påligger opplysningsplikten også revisor.

2. Opplysningsplikten etter § 5-2 nr. 1 bokstav i påligger reder og fører (hovedsmann, notbas) for fiske- og fangstfartøy, mens opplysningsplikten etter § 5-2 nr. bokstav j påligger formannen for arbeidslaget. Når det foreligger forhold som nevnt i skattebetalingsloven § 4-1 annet ledd, påligger opplysningsplikten den som har plikt til å foreta forskuddstrekk. Opplysningsplikten etter § 5-5 nr. 4 påligger fondsstyret.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 5-11. Identifikasjon av skattyter og kopi av opplysninger

1. Oppgaver som nevnt i dette kapittel skal for personlige skattytere inneholde fødselsnummer (elleve siffer). For selskaper, samvirkeforetak, foreninger, sammenslutninger mv. skal oppgaven inneholde organisasjonsnummer, eller når slikt ikke finnes, annen identifikasjon etter regler gitt av Skattedirektoratet. Skattedirektoratet kan bestemme at oppgaven skal inneholde utenlandsk identifikasjonsnummer.

2. Den opplysningspliktige kan kreve at skattyter oppgir sitt fødsels- eller organisasjonsnummer. Den opplysningspliktige kan også kreve at skattyter som har utenlandsk identifikasjonsnummer, oppgir dette. Den opplysningspliktige kan registrere slik identifikasjon også på grunnlag av opplysninger fra andre enn skattyter.

3. Skattyter skal ha kopi av opplysninger som er nevnt i dette kapittel. Det skal fremgå av kopien (årsoppgaven) at opplysninger også er sendt ligningsmyndighetene. For opplysninger som er innrapportert etter § 5-2, skal skattyter ha sammenstilt oversikt innen 1. februar i året etter inntektsåret.

4. Oppgave etter dette kapittel som er forhåndsutfyllt med opplysninger om den opplysningspliktige og skattyter, kan gjøres tilgjengelig for den opplysningspliktige ved elektronisk kommunikasjon. Opplysninger som er rapportert etter § 5-6 kan på samme måte gjøres tilgjengelig for oppdragsgiver og oppdragstaker.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), endret ved lover 13 des 2013 nr. 113, 20 juni 2014 nr. 23 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220).

§ 5-12. Forskrifter, skjemaer mv.

1. Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av opplysningsplikten etter dette kapittel. Forskriftene kan begrense og frita for opplysningsplikt, og fravike lovens regler om hvor og når opplysningene skal gis.

2. Departementet kan i forskrift

- a. gi bestemmelser om bekreftelse av opplysninger fra revisor,
- b. gi bestemmelser om den opplysningspliktiges underskrift,
- c. gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis,
- d. gi bestemmelser om innholdet i sammenstilling som nevnt i § 5-11 nr. 3 tredje punktum og bestemme at sammenstillingen oversendes skattyter i en bestemt form.

3. Departementet kan fastsette skjemaer som skal nyttes når det gis opplysninger.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), endret ved lover 13 des 2013 nr. 113, 20 juni 2014 nr. 23 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220), 18 des 2015 nr. 112.

Kapittel 6. Kontroll

- 0 Overskriften endret ved lover 22 des 1989 nr. 97, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-1. *Kontrollopplysninger fra skattyter*

1. Den som omfattes av § 4-2 nr. 1 skal etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som kan ha betydning for vedkommendes bokføring eller ligning og kontrollen av denne. Ligningsmyndighetene kan kreve at skattyter dokumenterer opplysningene ved for eksempel å gi innsyn i, legge fram, sammenstille, utlevere eller sende inn regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, elektroniske programmer og programsystemer.
2. Skattyter som direkte eller indirekte har eierinteresse i utenlandsk selskap eller innretning, skal etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om det utenlandske selskapet eller innretningen. Ligningsmyndighetene kan kreve at skattyter dokumenterer opplysningene på en slik måte som nevnt i nr. 1, såfremt dokumentasjonen er i skattyters besittelse. Dersom eierandelen utgjør 50 prosent eller mer, eller skattyter har bestemmende innflytelse i det utenlandske selskap eller innretning, plikter skattyter å fremskaffe opplysningene. Skattyter plikter å oppbevare dokumentasjonen i fem år etter utløpet av vedkommende inntektsår. Departementet kan i forskrift frita for og avgrense oppbevaringsplikten, samt plikten til å fremskaffe opplysninger vedrørende utenlandsk selskap eller innretning.
3. Den som kan pålegges å gi opplysninger etter denne bestemmelse, har plikt til å legge fram opplysninger uten hensyn til den taushetsplikt vedkommende er pålagt ved lov eller på annen måte. Opplysninger som angår rikets sikkerhet kan likevel bare kreves framlagt etter samtykke fra Kongen.
4. I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten etter nr. 1 til 3 foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. For person bosatt i utlandet eller selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet påhviler plikten personens, selskapets eller innretningens norske representant.

- 0 Endret ved lover 9 mai 2008 nr. 21, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 jan 2015).

§ 6-2. *Kontrollopplysninger fra tredjepart*

1. Enhver tredjepart plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger som kan ha betydning for noens ligning.
2. Advokater og andre tredjeparter plikter, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om pengeoverføringer, innskudd og gjeld, herunder hvem som er parter i overføringene, på deres konti tilhørende skattyter.
3. I den utstrekning opplysningene ikke knytter seg til deres næringsvirksomhet, plikter fysiske personer likevel bare å gi opplysninger i følgende tilfeller:
 - a. Den som lar utføre arbeid på bygg eller anlegg, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om hvem som har levert materialer mv. og hvem som for egen regning har medvirket

til arbeidet. Det skal gis opplysninger om varelevering og -kjøp, tjenester, vederlag og andre forhold som knytter seg til det enkelte mellomværendet og oppgjøret for dette.

- b. Enhver skyldner eller fordringshaver plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om tilgodehavende og gjeld som navngitt person, bo, selskap eller innretning har, og om renter, provisjoner mv. som knytter seg til fordringen eller gjelden.
- c. Den som ved leie eller på annen måte stiller fast eiendom helt eller delvis til rådighet for noen, eller bestyrer forretninger for noen, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi de opplysninger om forholdet som har betydning for spørsmålet om vedkommende er skattepliktig til kommunen og for omfanget av skatteplikten.
- d. Den som har utbetalt eller ytet lønn eller annen godtgjøring for arbeid, plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om alt som i siste inntektsår er ytet til den enkelte mottaker.
- e. Oppdragsgivere plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi opplysninger om de mellommenn vedkommende har gitt oppdrag, og om størrelsen av vederlag som omfattes av oppdraget gjennom et nærmere angitt tidsrom.

4. Innhenting av opplysninger for målretting av kontroller kan bare foretas når det foreligger særlig grunn.

5. Ligningsmyndighetene kan kreve at tredjepart dokumenterer opplysningene på en slik måte som nevnt i § 6-1 nr. 1 annet punktum.

6. I enkeltpersonforetak påhviler opplysningsplikten etter nr. 1 til 4 foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler plikten den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 19 des 1986 nr. 68, 23 des 1988 nr. 82, 22 des 1989 nr. 94, 18 des 1992 nr. 138, 6 des 1996 nr. 80, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 21 des 2001 nr. 105 (ikr. 21 des 2001 med virkning fra og med 11 okt 2001), 27 juni 2003 nr. 63 (ikr. 1 sep 2003), 21 apr 2006 nr. 10 (ikr. 1 jan 2007 iflg. res. 21 apr 2006 nr. 428), 26 okt 2007 nr. 97, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 12 des 2008 nr. 93, 18 des 2009 nr. 131 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1584), 10 des 2010 nr. 62, 10 des 2010 nr. 62 (nr. 3 a, f o m inntektsåret 2011), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413) som endret ved lov 21 juni 2013 nr. 73, 19 des 2014 nr. 77.

§ 6-3. Kontrollopplysninger fra offentlig organ

1. Offentlige myndigheter, innretninger mv. og tjenestemenn plikter etter krav fra ligningsmyndighetene å gi de opplysninger som de er blitt kjent med i sitt arbeid, og skal i nødvendig utstrekning gi utskrift av protokoll, kopi av dokumenter mv.

2. Uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal

- a. myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt, toll eller avgifter eller som utbetaler erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv., etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om de fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp, om grunnlaget for dem og om gjeld, beløp til gode og renter,
- b. myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel, etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet, såfremt opplysningene er gitt kontrollorganet i medhold av lovbestemt opplysningsplikt,
- c. myndigheter som er tillagt kontrollerende funksjoner etter lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling, etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger som de er blitt kjent med under dette arbeidet,
- d) konfliktrådene etter krav fra ligningsmyndighetene gi opplysninger om innholdet i avtale, ungdomsplan eller plan inngått under et møte i konfliktrådet, jf. konfliktrådsloven.

3. Departementet kan gi forskrifter om at opplysninger etter nr. 1 og nr. 2 bokstav a, b og c skal gis om ikke navngitt person, bo, selskap eller innretning.

4. Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral og Statens Innkrevingssentral skal gi opplysninger til

ligningsmyndighetene om pliktig underholdsbidrag mottatt fra bidragspliktige. De plikter også å gi opplysning om de bidragspliktiges gjeld og andre mellomværender med innkrevingssentralen.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 6 des 1996 nr. 80, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 27 juni 2008 nr. 57 (ikr. 1 jan 2009), 7 des 2012 nr. 74 (ikr. 1 jan 2013), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 20 juni 2014 nr. 49 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 20 juni 2014 nr. 795), 18 des 2015 nr. 112 (ikr. 18 des 2015 med virkning f o m inntektsåret 2015).

§ 6-4. Kontrollopplysninger fra tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste

Når særlige hensyn gjør det nødvendig, og det foreligger mistanke om overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, kan Skattedirektoratet eller den direktoratet gir fullmakt, pålegge tilbyder av tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste å gi opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger, samt elektronisk kommunikasjonsadresse.

- 0 Endret ved lover 21 des 1990 nr. 64, 10 jan 1997 nr. 4 (f o m inntektsåret 1996), 27 mars 1998 nr. 15 (f o m inntektsåret 1998), 28 mai 2004 nr. 30, 10 des 2004 nr. 77 (f o m inntektsåret 2006), 17 juni 2005 nr. 71 (f o m inntektsåret 2006), 9 des 2011 nr. 48, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-5. Kontroll hos den opplysningspliktige

1. Ligningsmyndighetene kan foreta kontrollundersøkelse hos den som plikter å gi opplysninger etter denne lov. De opplysningspliktige plikter likevel ikke å gi adgang til kontrollundersøkelse i deres private hjem, med mindre næringsvirksomhet utøves fra den næringsdrivendes private hjem.
2. Ved kontrollundersøkelse som nevnt i nr. 1 skal den opplysningspliktige gi opplysninger som vedkommende plikter å gi ved kontroll etter § 6-1 til § 6-4. Den opplysningspliktige skal videre gi ligningsmyndighetene adgang til befaring, besiktigelse, gjennomsyn av arkiver, opptelling av eiendeler, taksering mv. av fast eiendom, anlegg, innretninger, transportmidler mv. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan ligningsmyndighetene foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos ligningsmyndighetene.
3. Den opplysningspliktige eller en fullmektig for ham skal når ligningsmyndighetene krever det, være til stede ved kontroll som nevnt i nr. 1 og yte nødvendig veiledning og bistand.
4. I enkeltpersonforetak påhviler pliktene etter nr. 1 til 3 foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning påhviler pliktene den daglige leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. For person bosatt i utlandet eller selskap eller innretning hjemmehørende i utlandet påhviler pliktene personens, selskapets eller innretningens norske representant.
5. Departementet kan samtykke i at representant for skattemyndighetene i en annen stat kan være til stede ved kontroll som nevnt i nr. 1 når det på gjensidig grunnlag er inngått overenskomst om dette med vedkommende stat.

- 0 Endret ved lover 9 jan 1987 nr. 2, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. forskr. 20 des 2002 nr. 1627), 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 10 des 2004 nr. 77 (f o m inntektsåret 2006), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-6. Pålegg om bokføring mv.

1. Ligningsmyndighetene kan pålegge bokføringspliktig som omfattes av § 4-2 nr. 1 å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i eller i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring. Det samme gjelder plikt til å oppbevare dokumentasjon i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av § 5-3 nr. 3. Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon, og sendes hvert medlem. Det skal fastsettes en frist for oppfyllelse.

Fristen skal være minimum fire uker og ikke lenger enn ett år.

2. Departementet kan gi forskrifter om at skattyter som driver næringsvirksomhet av bestemt art eller utleie av hus, skal ha plikt til å føre regnskap. Departementet kan også gi forskrifter om regnskapsføringen og årsoppgjøret, hvilke bøker som skal føres og hvilke legitimasjoner som kan kreves for inntekts- og utgiftsposter. Slike forskrifter kan også gis for næringsdrivende som er pålagt regnskapsplikt i lov.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 20 juli 1991 nr. 60, 20 des 1993 nr. 136, 20 des 1993 nr. 140, 24 juni 1994 nr. 30, 5 des 1997 nr. 93 (f o m inntektsåret 1997), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 2000), 24 nov 2000 nr. 81 (ikr. 1 jan 2001 iflg. res. 24 nov 2000 nr. 1167), 10 des 2004 nr. 77, 15 juni 2007 nr. 24 (f o m inntektsåret 2007), 9 des 2011 nr. 48, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 18 des 2015 nr. 112.

§ 6-7. Pålegg om revisjon

1. Når skattyters årsregnskap er fastsatt i strid med bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven eller bokføringsloven eller god regnskapsskikk eller bokføringsskikk, kan ligningsmyndighetene pålegge at ett eller flere årsregnskap revideres av en registrert eller statsautorisert revisor i samsvar med revisorloven § 2-2 for følgende selskap:

- a. aksjeselskap der det er truffet beslutning i medhold av fullmakt etter aksjeloven § 7-6,
- b. selskap som nevnt i regnskapsloven § 1-2 første ledd nr. 13 som er organisert etter en utenlandsk selskapsform som i det vesentligste tilsvarer definisjonen av aksjeselskap i aksjeloven § 1-1 annet ledd, og som ikke har revisjonsplikt etter revisorloven § 2-1.

2. Pålegg om revisjon kan gis på grunnlag av forhold som nevnt i første ledd knyttet til årsregnskapet for siste regnskapsår samt de tre foregående årene.

3. Pålegg om revisjon kan ikke gjøres gjeldende for mer enn tre regnskapsår.

4. Pålegg om revisjon rettes til styret i selskapet.

5. Selskap som får pålegg om revisjon, kan klage over pålegget dersom det mener at det ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Klagen må være skriftlig og skal settes fram innen tre uker. Ligningsmyndighetene kan bestemme at pålegget ikke skal settes i kraft før klagen er avgjort.

6. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om pålegg om revisjon.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 19 des 1986 nr. 71, 18 des 1987 nr. 82, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 71, 18 juni 1993 nr. 114, 5 des 1997 nr. 93 (f o m inntektsåret 1997), 24 nov 2000 nr. 81 (ikr. 1 jan 2001 iflg. res. 24 nov 2000 nr. 1167), 15 juni 2001 nr. 53 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 20 des 2002 nr. 1623), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-7a. Pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale

1. Ligningsmyndighetene kan i forbindelse med kontroll pålegge bokføringspliktige som omfattes av § 4-2 nr. 1, å oppbevare regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 første ledd nr. 1 til 4 i mer enn fem år etter regnskapsårets slutt.

2. I enkeltpersonforetak rettes pålegg etter nr. 1 til foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning rettes pålegget til daglig leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

- 0 Tilføyd ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 jan 2015).

§ 6-8. Politiets bistandsplikt

Politiet skal på anmodning fra ligningsmyndighetene yte bistand ved kontroll etter denne lov. Politiet kan kreve opplysninger og utlevering av materiale som nevnt i § 6-5.

- 0 Endret ved lover 18 juni 1993 nr. 114, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-9. *Plikt til å framvise id-kort*

Dersom arbeidsgiver skal utstyre en arbeidstaker med id-kort etter regler gitt i medhold av arbeidsmiljøloven § 4-1 syvende ledd, kan ligningsmyndighetene kreve at arbeidstakeren framviser id-kortet.

- 0 Endret ved lover 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-10. *Forskrifter*

Departementet kan gi forskrifter om utfylling og gjennomføring av dette kapittel, herunder gi bestemmelser om hvordan opplysninger skal gis.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 23 des 1988 nr. 82, 22 des 1989 nr. 103, 8 jan 1993 nr. 15, 20 des 1993 nr. 136, 23 des 1994 nr. 71, 6 des 1996 nr. 80 (f o m inntektsåret 1997), 2 juli 2004 nr. 66 (ikr. 1 okt 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 9 mai 2008 nr. 21 (ikr. 1 sep 2008 iflg. res. 9 mai 2008 nr. 441), 12 des 2008 nr. 93, 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 6-10 A. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-10 B. (Opphevet ved lov 11 des 2009 nr. 119.)

§ 6-11. *Avregningsfradrag for ENØK-tiltak*

Enova plikter å innberette til ligningsmyndighetene beløp som skal gis som avregningsfradrag for ENØK-tiltak på egen bolig.

- 0 Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), tilføyd igjen ved lov 18 des 2015 nr. 112 (ikr. 1 jan 2016).

§ 6-12. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-13. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-13A. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-13B. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-14. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-15. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-16. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

§ 6-17. (Opphevet ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).)

Kapittel 7. Verdsetting og registrering.

§ 7-1. Takseringsregler.

1. Departementet fastsetter takseringsregler for formues-, inntekts- og fradragsposter som må fastsettes ved skjønn. De legges til grunn ved ligningen medmindre forholdene i den enkelte sak tilsier et ikke ubetydelig avvik fra takseringsregelen.

2. Skattekontoret kan fastsette en lokal takseringsregel når lokale forhold tilsier at en takseringsregel fravikes for en gruppe skattytere eller når takseringsregel for hele landet ikke er fastsatt.

3. Departementet gir bindende forskrifter om verdsetting av skogeiendom.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 7-2. Særskilte takst- og registreringsordninger.

Kongen kan gi forskrifter om særskilte ordninger for registrering og veiledende eller bindende verdsetting av nærmere angitte arter av formuesobjekter.

§ 7-3. Særskilt takstutvalg.

Skattedirektoratet kan oppnevne særskilte takstutvalg for å gi forslag til verdsetting av bestemte formuesobjekter eller arter av formuesobjekter.

0 Endret ved lov 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), endret paragrafnummer fra § 7-5.

§ 7-4. (Opphevet ved lov 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004).)

Kapittel 8. Ligning.

§ 8-1. Ligning på grunnlag av selvangivelse m.v.

1. Ligningsmyndighetene avgjør hvilket faktisk forhold som skal legges til grunn for ligningen av den enkelte skattyter etter en prøving av de opplysninger han har gitt, og de øvrige opplysninger som foreligger. Hvis ligningsmyndighetene finner at skattyterens oppgaver er uriktige eller ufullstendige, kan de endre, utelate eller tilføye poster. De kan også endre skjønnsmessige beløp som skattyteren har ført opp, når de finner grunn til det.

2. Ligning av sjømenn bosatt i utlandet, som ikke har sendt selvangivelse, skal i alminnelighet baseres på de samme forhold som ble lagt til grunn ved forskuddsutskrivingen.

0 Endret ved lover 17 juni 1988 nr. 53, 22 des 1989 nr. 97, 15 juni 1990 nr. 24, 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000). 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 8-2. Skjønnsligning.

1. Ligningsmyndighetene kan sette skattyterens oppgaver til side og fastsette grunnlaget for ligningen ved skjønn når de finner at oppgavene ikke gir et forsvarlig grunnlag å bygge fastsettingene på. Dette gjelder bl.a. når

- a. oppgavene lider av feil eller regnskapet som oppgavene bygger på, ikke er ført i samsvar med lov og forskrifter, og disse forhold svekker tilliten til oppgavene eller regnskapet i sin alminnelighet,
 - b. oppgavene viser en dårligere bruttofortjeneste enn hva andre skattytere under sammenlignbare forhold har oppnådd, eller som det var grunn til å vente at skattyteren kunne oppnå, og skattyteren ikke kan forklare det unormale resultat eller
 - c. det ikke er rimelig sammenheng mellom skattyterens oppgitte inntekt, sannsynlige privatforbruk og eventuell formuesbevegelse.
2. Skattyterens oppgaver kan settes til side også når vedkommende ikke innen den frist som ligningsmyndighetene har satt, har gitt opplysninger som de har krevd etter § 6-1, eller har unnlatt å medvirke til kontroll etter § 6-5. Det samme gjelder dersom dokumentasjonsplikten etter § 4-12 nr. 2 ikke er oppfylt innen den frist som er oppgitt der.
3. Grunnlaget for ligningen skal fastsettes ved skjønn hvis skattyteren ikke har levert pliktig selvangivelse eller næringsoppgave. Det samme gjelder dersom oppgave som nevnt i § 4-12 nr. 1 ikke er levert. Formue og inntekt kan da ikke settes lavere enn ved foregående ligning medmindre ligningsmyndighetene finner det sannsynlig at beløpene har vært lavere.

0 Endret ved lover 24 juni 1988 nr. 62, 20 juli 1991 nr. 60, 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 29 juni 2007 nr. 71 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 30 nov 2007 nr. 1347), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 8-3. Varsel om fravik fra selvangivelse.

1. Før skattyterens oppgaver fravikes eller settes til side skal han eller den som på hans vegne har gitt oppgavene, varsles og gis en passende frist for uttalelse. Skattyteren må samtidig gjøres kjent med rapport som foreligger om kontroll som nevnt i § 6-5.
2. Varsel kan i alminnelighet unnlates når fraviket går ut på
 - a. å forhøye bruttoformue og bruttoinntekt og å sette ned eller stryke fradragposter med i alt ikke over kr. 20.000 i formue eller kr. 1.000 i inntekt,
 - b. å stryke en post som ikke er fradragberettiget når skattyteren har fått strøket en tilsvarende post ved en tidligere ligning,
 - c. å endre en skjønsmessig ansatt formues- eller inntektspost og tilsvarende endring er foretatt ved en tidligere ligning eller
 - d. å endre, utelate eller tilføye poster når skattyterens oppgave er uriktig som følge av åpenbar regne- eller skrivefeil eller åpenbar misforståelse av skattelovgivningen og uttalelse fra skattyteren ikke kan antas å ha noen betydning for ligningen.
3. Gis varsel så sent at skattyterens uttalelse ikke kan foreligge ved ligningen, skal han i varselet underrettes om at spørsmålet vil bli tatt opp til behandling etter kapittel 9 hvis han gir uttalelse innenfor klagefristen etter § 9-2 nr. 4 første punktum eller innen tre uker etter at varselet ble sendt.
4. Blir varslingsplikten etter nr. 1, jfr. nr. 2 ikke overholdt, skal klagefristen beregnes etter § 9-2 nr. 4 tredje punktum.
5. Når skattyterens oppgaver fravikes eller settes til side, skal det av påtegning på selvangivelsen eller dokument som følger denne, eller av protokoll som føres, gå fram hva fraviket består i eller avgjørelsen går ut på. Også grunnlaget for fraviket eller tilsidesettingen angis hvis det ikke går klart fram av sammenhengen.

0 Endret ved lover 20 juli 1991 nr. 60, 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 8-4. Avgjørelsesmyndighet under ligning.

1. Skattekontoret treffer alle avgjørelser vedrørende ligningen etter dette kapittel som ikke i lov eller forskrift er lagt til annen ligningsmyndighet.
2. Ved den særskilte sentrale ligningsmyndighet som angitt i § 2-4, følger avgjørelsesmyndigheten

under ligningen petroleumsskattelovens regler.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. for vedtak som treffes fra og med 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 8-5. Særskilt avgjørelsesmyndighet

De verdier som er nevnt i skatteloven § 18-7 første ledd bokstavene b og c og fordelingen av dem mellom kommunene fastsettes av den skatteklagenemnda som departementet bestemmer, etter oppgave fra Norges vassdrags- og energiverk.¹ Før Norges vassdrags- og energiverk¹ gir sin oppgave, skal det ha gitt eieren av elektrisitetssynet og vedkommende skatteklagenemnd anledning til å uttale seg. Skatteklagenemndas avgjørelser etter denne paragraf kan ikke påklages.

- 0 Endret ved lover 19 juni 1992 nr. 62, 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

- 1 Nå Norges vassdrags- og energidirektorat.

§ 8-6. Stedet for ligning

Ligningen foretas ved det skattekontoret som departementet bestemmer.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 14 juni 1985 nr. 60, 18 des 1987 nr. 82, 21 des 1990 nr. 71, 20 juli 1991 nr. 60, 24 jan 1992 nr. 10, 10 apr 1992 nr. 39, 21 mai 1993 nr. 49, 30 juni 1995 nr. 45 (f o m inntektsåret 1995), 20 des 1996 nr. 96 (f o m inntektsåret 1996), 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999), 19 mars 1999 nr. 11 (f o m inntektsåret 1998), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 2000), 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 16 juni 2006 nr. 27 (f o m inntektsåret 2006), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 8-7. Avrunding.

1. Departementet kan gi forskrifter om avrunding av beløp som inngår i ligningen og av skatte- og avgiftsbeløp m.v.

§ 8-8. Skatteliste

1. Når ligningen er ferdig, utarbeides det en liste over alle som det er foretatt ligningsfastsettelse for. Det kan gis innsyn i og utskrift av opplysninger i listen så langt det følger av bestemmelsen her. Offentleglova får ikke anvendelse ved krav om innsyn i slike lister.

2. Skattelisten skal inneholde den enkelte skattyters navn, postnummer, poststed, kommune, fødselsår for personlig skattyter, organisasjonsnummer for upersonlig skattyter, den fastsatte nettoformue og nettoinntekt, skatter og avgifter. Skattelisten skal ikke inneholde opplysninger om avdøde personer, opplysninger om personer som er 17 år eller yngre ved inntektsårets utgang, opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 nr. 1, opplysninger om personer uten fast bopel og opplysninger om personer der opplysningene som inngår i skattelisten kan røpe et klientforhold.

Tillegg i alminnelig inntekt etter skatteloven § 10-42 skal ikke medtas i nettoinntekten i skattelisten.

Oppjustering av alminnelig inntekt etter skatteloven § 10-11, § 10-31, § 10-42 og § 10-44 skal ikke medtas i nettoinntekten i skattelisten.

Personlig skattyter skal bare tas med for den kommune hvor vedkommende er skattepliktig etter skatteloven § 3-1 eller § 3-4.

Liste over personlige og upersonlige skattytere kan legges ut til forskjellig tidspunkt.

Departementet kan bestemme at det skal legges ut skattelister for bestemte grupper skattytere, og hvor slike lister skal legges ut.

3. Skattedirektoratet gjør skattelisten tilgjengelig på Internett til alminnelig ettersyn. Utlekking av skattelite kunngjøres. Den enkelte skattyter skal ha tilgang til opplysninger om søk foretatt på egen person.

På anmodning skal opplysninger fra skattelisten om den enkelte skattyter gis skriftlig til ham selv, ektefelle, dødsbo, konkursbo eller domstol. Slike opplysninger kan også i rimelig utstrekning gis skriftlig til andre. Når opplysninger gis til andre etter foregående punktum, skal den enkelte skattyter ha tilgang til informasjon om hvem som har fått opplysningene utlevert. Skattekontoret kan gjøre unntak fra plikten til å informere skattyter når opplysningene gis til offentlig myndighet.

4. Fullstendige skattelister kan utleveres i elektronisk form til pressen. Listen over personlige skattytere kan likevel bare utleveres dersom det inngås avtale mellom den enkelte redaksjon og Skattedirektoratet om at hele eller deler av den mottatte skattelisten ikke kan legges ut på Internett eller gis videre til andre. Det kan kreves betaling ved utlevering av skattelister.

5. Departementet kan gi forskrifter til utfylling av bestemmelsene her.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 18 des 1987 nr. 82, 22 des 1989 nr. 97, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 71, 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 2000), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000, nr. 1 første og tredje punktum ikr. 1 jan 2001), 28 mai 2004 nr. 30, 29 juni 2007 nr. 52, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 19 mai 2006 nr. 16 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 17 okt 2008 nr. 1118), 24 juni 2011 nr. 22, 20 juni 2014 nr. 31 (f o m inntektsåret 2013), 19 des 2014 nr. 77 (f o m inntektsåret 2014), 18 des 2015 nr. 112 (ikr. 1 jan 2016).

§ 8-9. *Melding om skatteoppgjør m.v.*

1. Når skatteoppgjøret er ferdig, skal det snarest mulig sendes til skattyter. Melding om fastsetting av formue og inntekt fastsatt etter reglene i skatteloven §§ 10-40 til 10-45, sendes selskapets styre og daglig leder. Melding om kildeavgift på utbytte sendes til selskapet som har eller skulle ha trukket kildeavgiften. Skatteoppgjør og melding etter dette ledd kan gjøres tilgjengelig for mottakeren ved elektronisk kommunikasjon.

2. Enhver skattyter kan kreve at skattekontoret gir opplysninger om hvordan ligningsmyndighetene er kommet fram til fastsettingene.

3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 gjelder ikke for skattytere som er lignet etter § 8-1 nr. 2.

- 0 Endret ved lover 17 juni 1988 nr. 53, 20 juli 1991 nr. 60, 25 juni 2004 nr. 42, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 10 des 2010 nr. 62 (ikr. 1 jan 2011).

§ 8-10. *Forhåndsligning.*

1. Forhåndsligning etter § 4-7 nr. 7 eller nr. 8 skal omfatte skattyterens inntekt i det løpende inntektsår og inntekt og formue i det foregående inntektsår hvis ligningen for dette år ikke er lagt ut etter § 8-8.

2. Den som krever forhåndsligning kan kreve at skattekontoret straks skriftlig erkjenner å ha mottatt kravet. Etter slik erkjennelse faller kravet på skatt og avgift av den oppgitte formue og inntekt bort, hvis det ikke er sendt på ettersiselig måte til den som krevde forhåndsligningen, innen 4 uker i tilfelle som nevnt i § 4-7 nr. 7 eller innen 3 måneder i tilfelle som nevnt i § 4-7 nr. 8.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 20 des 2002 nr. 97, 25 juni 2004 nr. 42, 17 juni 2005 nr. 71, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 14 des 2007 nr. 103 (ikr. 1 jan 2008).

§ 8-11. *Verdsetting for eiendomsskatt.*

Ligningsmyndighetene foretar de fastsettelser som er nødvendige for utskrivning av eiendomsskatt etter lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane.

- 0 Ikr. 1 jan 2000 med virkning for anlegg for produksjon av elektrisk vannkraft og for overførings- og distribusjonsanlegg for elektrisk kraft iflg. res. 17 juli 1998 nr. 614 med endring 16 okt 1998 nr. 956. Ikr. 27 sep 2013 med virkning for boliger som verdsettes etter lov 6 juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane § 8C iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1141. For øvrig ikke ikr.

Kapittel 9. Endring av ligning.

§ 9-1. *Virkeområde.*

Ligningen kan endres etter dette kapitlet når en skattyter, uansett av hvilken grunn, er uriktig lignet eller forbigått ved ligningen og når skattelovgivningen foreskriver eller forutsetter endring i andre tilfelle.

§ 9-2. *Klage over ligning.*

1. Skattyteren kan klage
 - a. til skattekontoret over ligning etter kapittel 8,
 - b. til skatteklagenemnda over skattekontorets vedtak i endringssak etter kapittel 9 eller
 - c. til Skattedirektoratet over avgjørelser som medfører at samme inntekt eller formue blir skattlagt til flere kommuner.
2. Klage skal være skriftlig. Den skal inneholde bestemte påstander og redegjøre for de forhold påstandene bygger på.
3. Klage leveres til skattekontoret. Klage over vedtak fattet av ligningsmyndighet som nevnt i § 2-4 leveres til Oljeskattekontoret.
4. Klage over ligningen må leveres innen seks uker etter at skatteoppgjøret er sendt skattyter, likevel slik at klagefristen tidligst utløper 10. august. Klage over ligning som gjelder kildeskatt på utbytte må leveres innen utgangen av ligningsåret. Er skattyterens oppgaver fraveket som angitt i § 8-3 nr. 1 jf. nr. 2 uten at påbudt varsel er sendt, kan klage over fraviket likevel leveres innen tre uker etter at skattyteren ble oppmerksom på fraviket, men ikke mer enn tre år etter inntektsåret. Første gang en bolig verdsettes etter lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane § 8 C, er fristen for å klage over avgjørelse som får betydning for eiendomsskatten, seks uker fra skatteseddelen blir mottatt fra kommunen.
5. Fristen for klage over andre ligningsavgjørelser enn nevnt i nr. 4 er tre uker, beregnet etter § 3-7.
6. Har skattyteren innenfor klagefristen bedt om opplysninger som han må få fra skattekontoret for å klage, kan han levere endelig klage innen tre uker etter at skattekontoret har sendt de nødvendige opplysninger.
7. Den som skal treffe vedtak i saken avgjør hvilken betydning det skal ha for klageretten om klageren ikke har oppfylt vilkårene i nr. 2-6. Ved avgjørelsen legges vekt på de hensyn som er nevnt i § 9-5 nr. 7.
8. Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden ligningen ble lagt ut, eller vedtak i endringssak er truffet.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 24 juni 1988 nr. 62, 20 juli 1991 nr. 60, 23 des 1994 nr. 71, 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000, nr. 3 første punktum ikr. 1 jan 2001), 25 juni 2004 nr. 42, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 29 juni 2007 nr. 71 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 30 nov 2007 nr. 1347), 10 des 2010 nr. 62 (ikr. 1 jan 2011), 22 juni 2012 nr. 38 (f o m inntektsåret 2011), 7 des 2012 nr. 74. Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 9-3. *Klage fra andre enn skattyter.*

1. Aksjeselskap og allmennaksjeselskap har rett til å klage over verdsettingen av aksjene, over fastsettingen av beløp som regulerer aksjenes inngangsverdi etter skatteloven § 10-34, og over beregnet personinntekt for aksjonærene etter skatteloven §§ 12-10 til 12-17.
2. Selskap hvor deltakerne skattlegges etter §§ 10-40 til 10-45 i skatteloven, kan klage over fastsetting av formue og inntekt fra selskapet.
3. Boligselskap kan klage over fastsetting av formue og inntekt fra selskapet.
4. § 9-2 gjelder tilsvarende. Klage som nevnt i nr. 2 leveres til skattekontoret. Ved klage over beregnings- eller registreringsfeil ved fastsettelse av gjennomgående reguleringsbeløp i henhold til skatteloven § 10-34 sjette ledd skal klagefristen være 2 uker.

0 Endret ved lover 20 juli 1991 nr. 60, 23 des 1994 nr. 71, 19 juni 1997 nr. 71 (f o m inntektsåret 1997), 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 jan 2001), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 9-4. Klage fra eiendomsskattepliktig.

Den som skal svare skatt etter lov av 6. juni 1975 nr. 29 om egedomsskatt til kommunane har samme rett til å klage etter § 9-2 som skattyteren har, over avgjørelse som får betydning for eiendomsskatten.

§ 9-5. Endring uten klage

1. Skattekontoret kan ta opp ethvert endringsspørsmål som gjelder
 - a. avgjørelse under den ordinære ligning eller forhåndsligning eller
 - b. vedtak i endringssak når det faktiske grunnlag for vedtaket var uriktig eller ufullstendig.
2. Skattekontoret skal ta opp spørsmål om endring
 - a. som følger av, eller forutsettes i, en domstolsavgjørelse,
 - b. når skattelovgivningen foreskriver endring av ligningen som følge av senere inntrufne omstendigheter eller
 - c. som følger av avtale som nevnt i lov av 28. juli 1949 nr. 15 om adgang for Kongen til å inngå overenskomst med fremmede stater til forebyggelse av dobbeltbeskatning m.v.
3. Skattekontoret kan kreve at skatteklagenemnda overprøver skattekontorets vedtak i endringssak.
4. - - -
5. Skattedirektoratet kan kreve at Riksskattenemnda overprøver vedtak truffet av skatteklagenemndene. Departementet gir forskrift om når vedtak kan bringes inn for overprøving.
6. Innenfor fristene etter § 9-6 kan ligningsmyndighetene på ethvert trinn i saksbehandlingen utvide saken til å omfatte andre spørsmål i skattyterens ligning. Skattyteren kan i slike tilfeller kreve at disse spørsmålene behandles på nytt av skattekontoret som endringssak. For disse spørsmålene gjelder varslingsreglene i § 9-7 tilsvarende.
7. Før spørsmål om endring tas opp etter nr. 1 eller nr. 3-6 skal det vurderes om det er grunn til det under hensyn til blant annet spørsmålet betydning, skattyterens forhold, sakens opplysning og den tid som er gått. Etter tilsvarende vurdering kan slik sak henlegges av den som skal treffe vedtak. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke der skattekontoret behandler endringssak, og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring.
8. Når arbeidsgiver har levert uriktige eller ufullstendige oppgaver over ytelser til ansatte, og det medfører uforholdsmessig byrde å gjennomføre ordinære endringssaker for den enkelte, kan skattekontoret gjøre vedtak om at det, i stedet for å foreta endring av ligning på den enkelte ansattes hånd, skal foretas et summarisk oppgjør av skatt og arbeidsgiveravgift på arbeidsgiverens hånd (summarisk fellesoppgjør). Vedtaket kan påklages av arbeidsgiver etter reglene i § 9-2.

Summarisk fellesoppgjør kan vedtas innen de frister som er gitt i § 9-6 nr. 1.

Departementet gir forskrift om beregning og gjennomføring av summarisk fellesoppgjør.

- 0 Endret ved lover 18 des 1987 nr. 82, 18 juni 1993 nr. 114, 23 des 1994 nr. 71, 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 9-6. Frister.

1. Spørsmål om endring av ligningen kan ikke tas opp mer enn ti år etter inntektsåret.
2. Fristen skal være tre år når endringen gjelder ligningsmyndighetenes skjønnsmessige fastsetting eller deres anvendelse av skattelovgivningen, og det faktiske grunnlaget for den tidligere avgjørelse ikke var uriktig eller ufullstendig.
3. Er endringen til ugunst for skattyteren skal fristen være
 - a. to år etter inntektsåret når han ikke har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, eller ikke har unnlatt å gjøre ligningsmyndighetene oppmerksom på feil ved ligningen og skatteoppgjøret som han er eller burde vært klar over,
 - b. to år etter inntektsåret, eventuelt ett år etter tidligere vedtak i endringssak, når endringen gjelder retting av skrive- eller regnefeil som han ikke var eller burde ha vært klar over.
4. Etter skattyterens død kan endringsspørsmål tas opp innenfor fristene etter nr. 1 til 3 innen to år fra dødsfallet. Toårsfristen gjelder ikke så lenge boet verken er overtatt av selvskiftende arvinger eller er endelig oppgjort uten slik overtaking.
5. Fristene etter nr. 1-4 er ikke til hinder for
 - a. at vedtak etter dette kapitlet påklages til overordnet myndighet etter § 9-2,
 - b. overprøving etter § 9-5 nr. 3-5 hvis melding om overprøvingskravet er sendt skattyteren innen fire måneder etter at vedtaket ble truffet eller
 - c. at spørsmål om endring som følge av en domstolsavgjørelse tas opp innen ett år etter at avgjørelsen ble rettskraftig eller
 - d. at spørsmål om endring tas opp som følge av uttalelse fra Stortingets ombudsmann for forvaltningen, i sak der skattyteren er part.
6. Etter utløpet av fristen etter nr. 1 kan ligningsmyndighetene likevel vedta økning av pensjonsgivende inntekt, når skattyteren forlanger det som følge av feil som i høy grad er sannsynliggjort og som han ikke kan lastes for. Ved slik økning skal pensjonspoeng og trygdeavgift økes tilsvarende. Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av slik endring og om beregning og innbetaling av trygdeavgift.
7. Når skattelovgivningen foreskriver eller forutsetter endring av ligningen som følge av senere inntrufne omstendigheter, regnes fristene etter nr. 1 og nr. 2 fra det år da vilkårene for å foreta endringen ble oppfylt.

- 0 Endret ved lover 4 juli 1991 nr. 43, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 10 des 2004 med virkning for klagesaker som Sivilombudsmannen har avgitt uttalelse i fra og med 1 jan 2000, se endringslovens romertall XVIII), 11 des 2009 nr. 119.

§ 9-7. Varsel om endringssak.

Er saken tatt opp på annen måte enn ved klage fra skattyteren, skal skattyteren varsles med en passende frist for å uttale seg før saken avgjøres. Er vedtak truffet uten slikt varsel til skattyteren, kan han i klage bringe vedtaket inn for samme myndighet til ny behandling.

§ 9-8. Vedtaksmyndighet

1. Endringsspørsmål som tas opp av skattyteren ved klage etter § 9-2 eller av ligningsmyndighetene

etter § 9-5 avgjøres av de organer som er angitt i de nevnte bestemmelser, med mindre det gjelder en domstolsavgjørelse som forutsetter en annen behandling etter kapittel 8 eller 9. Skattekontoret kan avgjøre klage etter § 9-2 nr. 1 bokstav b når det finner klagen begrunnet.

2. Saker etter dette kapitlet behandles og avgjøres av det skattekontor og den skatteklagenemnd som departementet bestemmer.

- 0 Endret ved lover 12 des 2003 nr. 105 (ikr. 1 jan 2004), 25 juni 2004 nr. 42, 17 juni 2005 nr. 71, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 21 juni 2013 nr. 67. Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 9-9. Summarisk endring.

1. Når skattekontoret tar opp endringsspørsmål etter § 9-5 nr. 1 kan tillegg eller fradrag i formue eller inntekt tas i betraktning ved ligningen etter kapittel 8 for et senere inntektsår i stedet for at ligningen for vedkommende inntektsår blir endret.

2. Summarisk endring etter nr. 1 kan gjøres bare for de siste to inntektsår forut for det inntektsår ligningen etter kapittel 8 gjelder. Slik endring i formue kan ikke omfatte tillegg eller fradrag som for noe år utgjør mer enn 50.000 kroner eller i inntekt tillegg eller fradrag som tilsammen utgjør mer enn 30.000 kroner.

3. Hvis summarisk endring ellers ville medføre høyere skatt enn vanlig endring for vedkommende inntektsår, skal tillegg reduseres eller fradrag forhøyes skjønnsmessig, slik at virkningen på den samlede skatt blir tilnærmet den samme som ved vanlig endring.

4. Summarisk endring kan ikke gjøres uten at skattyteren er varslet om endringsmåten. Varselet skal også gjøre oppmerksom på at skattyteren kan kreve at endringen blir utført på vanlig måte for det inntektsår spørsmålet gjelder. Frist for slikt krav er to uker.

- 0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 9-10. (Opphevet ved lov 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616).)

§ 9-11. Dekning av sakskostnader

1. Når skatteklagenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal skattekontoret tilkjenne skattyteren helt eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Det samme gjelder når skattekontoret i medhold av § 9-8 nr. 1 annet punktum endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at meldingen om vedtaket er kommet fram.

2. Når Riksskattenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal den samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles i Riksskattenemnda er kommet fram.

3. Når skattekontoret endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, som følger av eller forutsettes i en domstolsavgjørelse, skal skattekontoret samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles av skattekontoret er kommet fram.

4. Sakskostnader skal bare tilkjennes når kostnadene er vesentlige, pådratt med god grunn og det ville være urimelig om skattyteren måtte dekke dem selv.

5. Skattyteren kan påklage skattekontorets avgjørelse til skatteklagenemnda innen tre uker etter at melding om avgjørelsen er kommet fram. Riksskattenemndas avgjørelse kan ikke påklages. Det samme gjelder skatteklagenemndas avgjørelse av klage etter første punktum. Bestemmelsene i nr. 1 og 4 får tilsvarende anvendelse ved endring av avgjørelse om dekning av sakskostnader.

- 0 Endret ved lover 10 apr 1992 nr. 32, 15 des 2006 nr. 77, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 21 juni 2013 nr. 67. Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 9-12. Skattelempning

1. Departementet kan sette ned eller ettergi utlignet skatt og trygdeavgift dersom det av særlige grunner knyttet til fastsettingen virker særlig urimelig å fastholde hele kravet.
2. Avgjørelse som nevnt under 1 kan i alminnelighet først treffes når ligning er foretatt. I inntektsåret kan det av årsaker som nevnt under 1 gis utsettelse med innbetaling av utskrevet forskuddsskatt og det kan samtykkes i fritak for forskuddstrekk eller tilbakebetaling av trekk. Endelig avgjørelse om nedsettelse eller ettergivelse blir også i disse tilfellene å treffe etter at ligning er foretatt.

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616).

Kapittel 10. Tilleggsskatt m.v.

§ 10-1. Forsinkelsesavgift

1. Skattyter som leverer selvangivelse, næringsoppgave eller pliktig selskapsoppgave med vedlegg etter leveringsfristen, men før skatteoppgjøret er sendt skattyter, skal svare en forsinkelsesavgift. Avgiften fastsettes på grunnlag av den samlede formue og inntekt ved ligningen. Avgiften skal være
 - a) 1 promille av nettoformuen og
 - b) 2 promille av nettoinntekten når forsinkelsen ikke er over én måned,
 - c) 1 prosent av nettoinntekten når forsinkelsen er over én måned eller
 - d) 2 prosent av nettoinntekten når forsinkelsen er over tre måneder regnet fra de leveringsfrister som følger av § 4-7 og svalbardskatteloven § 4-4.
2. Avgiften skal ikke settes lavere enn 200 kroner og skal når forsinkelsen ikke er over én måned, begrenses oppad til 10.000 kroner. Er forsinkelsen over én måned, begrenses avgiften oppad til 15.000 kroner.
3. Reglene under nr. 1 og nr. 2 kommer ikke til anvendelse når skattyterens forhold må anses unnskyldelig på grunn av sykdom, alderdom, uerfarenhet eller annen årsak.
4. Avgiften tilfaller statskassen.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 18 des 1987 nr. 87, 18 des 1987 nr. 82, 24 juni 1988 nr. 62, 22 des 1989 nr. 103, 21 des 1990 nr. 65, 20 juli 1991 nr. 60, 8 jan 1993 nr. 6, 19 mars 1999 nr. 11 (f o m inntektsåret 1998), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 2000), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000, nr. 1 første og annet punktum ikr. 1 jan 2001), 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 jan 2005), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 9 mai 2008 nr. 21, 19 juni 2009 nr. 49 (ikr. 1 jan 2010, med virkning for saker som er tatt opp ved varsel om tilleggsskatt etter utgangen av 2009, men ikke saker der opplysningssvikten er begått før 2010, for så vidt samlet tilleggsskatt hadde blitt høyere etter de nye reglene), 10 des 2010 nr. 62 (ikr. 1 jan 2011).

§ 10-2. Tilleggsskatt

1. Skattyter som har gitt ligningsmyndighetene uriktige eller ufullstendige opplysninger, eller som har unnlatt pliktig levering av selvangivelse eller næringsoppgave, ilegges tilleggsskatt når opplysningssvikten har ført til eller kunne ha ført til skattemessige fordeler. Som unnlatt levering av selvangivelse eller næringsoppgave regnes levering etter at skatteoppgjøret er sendt skattyter.
2. Før tilleggsskatt fastsettes, skal skattyter gis et varsel med minst tre ukers frist for å uttale seg.
3. Tilleggsskatt kan fastsettes samtidig med utligningen av den skatt den skal beregnes av, eller ved en senere særskilt fastsetting. Tilleggsskatt kan ikke ilegges utenfor fristene i § 9-6.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 9 jan 1987 nr. 2, 24 juni 1988 nr. 62, 23 des 1988 nr. 82, 8 jan 1993 nr. 6, 17 des 1999 nr. 89 (f o m inntektsåret 1999), 15 des 2000 nr. 92 (f o m inntektsåret 2000), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 19 juni 2009 nr. 49 (ikr. 1 jan 2010, med virkning for saker som er tatt opp ved varsel om tilleggsskatt etter utgangen av 2009, men ikke saker der opplysningssvikten er begått før 2010, for så vidt samlet tilleggsskatt hadde blitt høyere etter de nye reglene), 10 des 2010 nr. 62 (ikr. 1 jan 2011).

§ 10-3. Unntak fra tilleggsskatt

1. Tilleggsskatt fastsettes ikke når skattyters forhold må anses unnskyldelig på grunn av sykdom, alderdom, uerfarenhet eller annen årsak.
2. Tilleggsskatt fastsettes heller ikke
 - a) av riktige og fullstendige opplysninger som er forhåndsutfyllt i selvangivelsen,
 - b) når de uriktige eller ufullstendige opplysningene skyldes åpenbare regne- eller skrivefeil,
 - c) når skattyter frivillig retter eller utfyller opplysninger som er gitt eller lagt til grunn tidligere, slik at det kan beregnes riktig skatt. Dette gjelder ikke hvis rettingen kan anses fremkalt ved kontrolltiltak som er eller vil bli satt i verk, eller ved opplysninger som ligningsmyndighetene har fått fra andre. Tidligere ilagt tilleggsskatt faller ikke bort.
 - d) når tilleggsskatten i alt vil bli under 600 kroner, eller
 - e) når skattyter er død.

- 0 Endret ved lover 21 des 1990 nr. 65, 19 juni 2009 nr. 49 (ikr. 1 jan 2010, med virkning for saker som er tatt opp ved varsel om tilleggsskatt etter utgangen av 2009, men ikke saker der opplysningssvikten er begått før 2010, for så vidt samlet tilleggsskatt hadde blitt høyere etter de nye reglene).

§ 10-4. Sats og beregningsgrunnlag for tilleggsskatt

1. Tilleggsskatt beregnes med 30 prosent av den skatt som er eller kunne vært unndratt. Satsen skal være 10 prosent når de uriktige eller ufullstendige opplysningene gjelder poster som er oppgitt ukrevet av arbeidsgiver eller andre etter kapittel 5 eller 6. Foregående punktum gjelder tilsvarende for deltakere som skattlegges etter skatteloven §§ 10-40 til 10-49 for poster som selskapet har gitt ukrevet etter § 4-9.
 2. Formues- og inntektstillegg som gir grunn for å anvende tilleggsskatt, anses å utgjøre den øverste del av skattyters formue og inntekt.
 3. Har skattyter et skattemessig underskudd, beregnes tilleggsskatten av den skatt som ville blitt utlignet på grunnlag av den unndratte formue eller inntekt. Det samme gjelder når den utlignede skatt er lavere enn den skatt som ville blitt utlignet på grunnlag av den unndratte formue eller inntekt.
 4. Ved tidfestingsfeil beregnes tilleggsskatten av nettofordelen ved den utsatte beskatningen.
- Tidfestingsfeil foreligger i denne sammenheng når

- a) de uriktige eller ufullstendige opplysningene har ført til en skattebesparelse som uten at det er nødvendig med nye opplysninger fra skattyter, ville ha ført til en tilsvarende skattebyrde i senere inntektsår,
- b) skattyter selv har inntektsført inntekten eller unnlatt å fradragsføre kostnaden i senere inntektsår, før ligningsmyndighetene har tatt opp forholdet, eller
- c) ligningsmyndighetene har tatt opp forholdet, men skattyter sannsynliggjør at inntekten uansett ville blitt inntektsført eller kostnaden unnlatt fradragsført i senere inntektsår.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 19 juni 2009 nr. 49 som endret ved lov 11 des 2009 nr. 128 (ikr. 1 jan 2010, med virkning for saker som er tatt opp ved varsel om tilleggsskatt etter utgangen av 2009, men ikke saker der opplysningssvikten er begått før 2010, for så vidt samlet tilleggsskatt hadde blitt høyere etter de nye reglene), 22 juni 2012 nr. 38 (f o m inntektsåret 2011), 13 des 2013 nr. 113, 19 des 2014 nr. 77 (f o m inntektsåret 2014).

§ 10-5. Skjerpet tilleggsskatt

1. Skattyter som forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt ligningsmyndighetene uriktige eller ufullstendige opplysninger, eller som har unnlatte pliktig levering av selvangivelse eller næringsoppgave, og som forsto eller burde forstått at dette kunne ha ført til skattemessige fordeler, ilegges skjerpet tilleggsskatt. Skjerpet tilleggsskatt kan bare ilegges i tillegg til tilleggsskatt etter § 10-2. § 10-3 nr. 2 gjelder tilsvarende.
2. Skjerpet tilleggsskatt kan fastsettes i eget vedtak samtidig med eller etter fastsetting av tilleggsskatt. § 10-2 nr. 2 og nr. 3 annet punktum gjelder tilsvarende.
3. Skjerpet tilleggsskatt beregnes med 30 eller 15 prosent av den skatt som er eller kunne vært unndratt. § 10-4 nr. 2 til 4 gjelder tilsvarende.
4. Skal skattyter for samme år svare skjerpet tilleggsskatt etter forskjellige satser, fordeles den skatt som skjerpet tilleggsskatt skal beregnes av, forholdsmessig etter størrelsen på den formue eller inntekt som de ulike satser skal anvendes på.

- 0 Endret ved lover 20 juni 1986 nr. 31, 19 juni 2009 nr. 49 (ikr. 1 jan 2010, med virkning for saker som er tatt opp ved varsel om tilleggsskatt etter utgangen av 2009, men ikke saker der opplysningssvikten er begått før 2010, for så vidt samlet tilleggsskatt hadde blitt høyere etter de nye reglene).

§ 10-6. *Tvangsmulkt*

1. Skattedirektoratet og skattekontoret kan legge tredjepart som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter kapittel 5 eller 6 eller adgang til kontroll etter § 6-5, en daglig løpende tvangsmulkt frem til oppfyllelse skjer.
2. Skattekontoret kan legge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 6-6 nr. 1 innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt frem til utbedring skjer. Tvangsmulkten skal normalt utgjøre ett rettsgebyr per dag, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. I særlige tilfelle kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men oppad begrenset til 10 rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige en million kroner.
3. Vedtak om tvangsmulkt rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem i rekommandert brev. Tvangsmulkten kan inndrives så vel hos medlemmene av styret som hos selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen.
4. Vedtak om tvangsmulkt etter nr. 1 og nr. 2 kan påklages til Skattedirektoratet innen 3 uker.
5. Mulkten tilfaller statskassen.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 12 juni 1987 nr. 32, 23 des 1988 nr. 96, 26 juni 1992 nr. 86, 23 des 1994 nr. 71, 14 des 2007 nr. 103, 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), 15 apr 2011 nr. 10 (ikr. 1 mai 2011 iflg. res. 15 apr 2011 nr. 400), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 13 des 2013 nr. 113.

§ 10-7. *Oppdragsgivers ansvar for oppdragstakers skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk*

1. Dersom oppdragsgiver forsettlig eller grovt uaktsomt unnlater å oppfylle opplysningsplikten etter § 5-6, kan skattekontoret pålegge oppdragsgiver ansvar for oppdragstakerens forfalte, men ikke innbetalte skatt, arbeidsgiveravgift eller forskuddstrekk. Departementet kan bestemme at myndighet til å pålegge ansvar for skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk skal tilligge annen ligningsmyndighet enn nevnt i foregående punktum.
2. Pålegget kan påklages til Skattedirektoratet innen 3 uker.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 20 des 1993 nr. 136, 24 juni 1994 nr. 30, 6 juni 2003 nr. 36, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 9 mai 2008 nr. 21 (ikr. 1 sep 2008 iflg. res. 9 mai 2008 nr. 441), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 10-8. Gebyr ved for sent eller ikke innleverte oppgaver.

1. Den som ikke gir opplysninger etter kapittel 5 eller § 6-3 nr. 3 eller 4 innen de fastsatte frister, kan ilegges et gebyr. Gebyret skal være et fast beløp pr. dag for hver oppgave som ikke leveres. Departementet fastsetter gebyrets størrelse. For opplysninger etter § 5-6 nr. 1 og 2 kan det fastsettes et høyere dagsgebyr.
2. Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder regulere forholdet mellom anvendelse av tvangsmulkt etter § 10-6 og gebyr.
3. Gebyret ilegges av kommunekasserer, ligningsmyndighet eller annet offentlig organ som skal motta oppgaven.
4. Hvis oppgavegiver godtgjør at feilen skyldes årsaker som han ikke kan lastes for, kan gebyr frafalles.
5. Vedtak om gebyr truffet av skattekontoret kan påklages til Skattedirektoratet. Den skatteklagenemnd som departementet bestemmer, er klageorgan for vedtak truffet av Skattedirektoratet. Vedtak om gebyr truffet av skatteoppkreveren, kan påklages til skattekontoret. Klagefristen etter denne bestemmelsen er tre uker.
6. Gebyret tilfaller skattekreditorene og inndrives og fordeles etter reglene for skatt.

- 0 Tilføyd ved lov 22 des 1989 nr. 97, endret ved lover 8 jan 1993 nr. 6, 20 des 1993 nr. 136, 8 des 1995 nr. 71 (f o m inntektsåret 1995), 29 mars 1996 nr. 20, 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 29 juni 2007 nr. 71 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 30 nov 2007 nr. 1347), 27 juni 2008 nr. 57 (f o m inntektsåret 2008), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 13 des 2013 nr. 113. Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

§ 10-9. Overtredelsesgebyr ved manglende etterlevelse av pliktene til å føre og oppbevare personalliste

1. Skattekontoret kan ilegge den som ikke har oppfylt sine plikter til å føre og oppbevare personalliste gitt i medhold av lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring et overtredelsesgebyr.
2. Gebyret skal utgjøre ti rettsgebyr, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. Ved gjentatt overtredelse innen tolv måneder fra illeggelse av gebyr skal gebyret utgjøre 20 rettsgebyr. Et tilleggsgebyr på to rettsgebyr skal ilegges for hver person som ikke er registrert i samsvar med bestemmelsene om føring av personalliste.
3. Gebyret kan frafalles dersom overtredelsen er forårsaket av særlige forhold utenfor den bokføringspliktiges kontroll.
4. Vedtak om gebyr kan påklages til Skattedirektoratet innen tre uker.
5. Gebyret tilfaller statskassen.
6. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

- 0 Tilføyd ved lov 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413).

§ 10-10. Overtredelsesgebyr ved manglende etterlevelse av pliktene til å registrere og dokumentere kontantsalg

- 0 Tilføyes ved lov 19 juni 2015 nr. 49 (ikr. 1 jan 2019).

Kapittel 11. Rettergang.

§ 11-1. Søksmål fra skattyter mv.

1. Rettslig prøving av ligningsavgjørelse etter krav fra skattyteren, rettes mot staten som saksøkt. Tilsvarende gjelder avgjørelse om fastsetting av inntekt og formue fra selskapet, etter krav fra selskap

med deltakere som skattlegges etter skatteloven §§ 10-40 til 10-48, avgjørelser som nevnt i ligningsloven¹ §§ 10-6 og 10-8 etter krav fra den oppgavepliktige og avgjørelser som nevnt i §§ 10-7 og 10-9.

2. Søksmålet anlegges etter vernetingsreglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister. Statens partstilling utøves av skattekontoret der det angrepne forvaltningsvedtak er truffet. Har Riksskattenemnda truffet vedtaket, utøves partsstillingen av Skattedirektoratet.

3. Endelig rettsavgjørelse og forlik er bindende for alle skattekreditorer. Departementet kan gi instruks om utøvelsen av statens partsstilling generelt og i enkeltsaker. Departementet kan i enkeltsaker eller i grupper av saker overta utøvelsen eller overføre den til annen skattemyndighet.

4. Søksmål fra en skattepliktig til prøving av en ligningsavgjørelse må reises innen 6 måneder etter at skatteoppgjøret eller endringsvedtak ble sendt skattyteren. I saker om kildeskatt på utbytte må søksmål til prøving av ligningen reises innen 1. juli året etter ligningsåret, likevel slik at søksmål til prøving av et endringsvedtak kan reises innen 6 måneder etter at vedtaket ble sendt skattyteren. Når endringssak er gjennomført etter § 3-11 nr. 4, jf. § 8-3 nr. 5, regnes søksmålsfristen fra nytt skatteoppgjør ble sendt skattyteren. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16-12 til 16-14. Etter utløpet av denne fristen gjelder likevel fristen i skattebetalingsloven § 17-1 nr. 5 i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring.

5. Når domstolen finner at den skattepliktige bare skal betale en del av den ilignede skatten, og det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til å fastslå det riktige skattebeløpet, skal den i domsslutningen angi hvordan ny ligning blir å utføre. Finner domstolen at en ligningsavgjørelse ikke kan opprettholdes på grunn av formelle mangler, henvises avgjørelsen til ny behandling av vedkommende ligningsmyndighet.

- 0 Endret ved lover 20 juli 1991 nr. 60, 14 des 2007 nr. 103 (ikr. 1 jan 2008), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616) som endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, 14 des 2007 nr. 110, 11 des 2009 nr. 119, 10 des 2010 nr. 62 (ikr. 1 jan 2011), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 jan 2014 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413). Endres ved lov 19 des 2014 nr. 77 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 22 jan 2016 nr. 43).

- 1 Dvs. denne lov.

§ 11-2. Søksmål fra det offentlige.

1. Departementet eller kommunestyret kan ved søksmål få prøvet om en ligningsavgjørelse bygger på feilaktig faktisk grunnlag eller uriktig oppfatning av et rettsspørsmål. Dette gjelder likevel ikke ligningsavgjørelse truffet på grunnlag av bindende forhåndsuttalelse etter kapittel 3 A.

2. Søksmål etter nr. 1 må være reist innen fire måneder etter at ligningsavgjørelsen ble truffet. Ligningsavgjørelse anses i denne sammenheng også som truffet når ligningsmyndighetene etter en realitetsvurdering tar stilling til en kommunes anmodning om endring av ligningsvedtak.

3. Søksmål etter nr. 1 reises mot lederen i det ligningsorgan som har truffet avgjørelsen eller mot lederen av skattekontoret dersom kontoret har truffet avgjørelsen. Søksmål fra en kommune i fordelingstvist anlegges likevel mot den eller de andre kommuner som er part i tvisten.

4. Forliksmegling foretas ikke i sak etter denne paragraf. Skattyteren skal varsles om søksmålet.

- 0 Endret ved lover 15 juni 2001 nr. 46, 15 des 2000 nr. 92 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 12 okt 2001 nr. 1186), 15 des 2006 nr. 77 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 11-3. Avgjørelse i fordelingstvist.

Kommuner som er uenige om hvor en skattyters formue og inntekt skal beskattes etter skattelovens kapittel 2 og 3, kan i fellesskap kreve at Skattedirektoratet avgjør tvisten med bindende virkning. Avgjørelsen skal begrunnes for så vidt grunnene kan antas å ha betydning ut over den foreliggende sak.

- 0 Endret ved lover 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 14 mai 2004 nr. 25 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 14 mai 2004

nr. 751).

Kapittel 12. Straff.

§ 12-1. *Tredjeparts opplysningssvikt mv.*

Med bot eller fengsel inntil 2 år straffes opplysningspliktig tredjepart etter kapittel 5 med forskrifter som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til ligningsmyndighetene.

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes grov uaktsom overtredelse av første ledd.

- 0 Endret ved lover 10 apr 1992 nr. 32, 28 mai 2004 nr. 29 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 28 mai 2004 nr. 791), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

§ 12-2. *Unnlatelse av å medvirke til kontrollundersøkelse*

Med bot eller fengsel inntil 2 år straffes den som unnlater å medvirke til kontrollundersøkelse etter § 6-5.

- 0 Endret ved lover 23 des 1983 nr. 82, 23 des 1988 nr. 96, 10 apr 1992 nr. 32, 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

§ 12-3. (Opphevet ved lov 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).)

§ 12-4. (Opphevet ved lov 10 apr 1992 nr. 32.)

§ 12-5. (Opphevet ved lov 10 apr 1992 nr. 32.)

Kapittel 13. Ikrafttredelse.

§ 13-1. *Ikrafttredelse.*

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

- 0 Ved res. 19 juni 1981 sattes lovens § 12-3 nr. 1 bokstav b og nr. 2 og § 12-4 i kraft straks med virkning for overtredelser som skjer etter bestemmelsenes ikrafttreden.

Ved res. 15 jan 1982 nr. 11 sattes lovens §§ 7-1, 7-2 og 7-5 ikr. 15 jan 1982.

Ved res. 14 jan 1983 nr. 14 sattes lovens § 3-13 ikr. 14 jan 1983.

Ved res. 23 des 1983 nr. 1832 sattes resten av loven med unntak av §§ 6-5, 6-13, 8-11 og 10-1 til 10-5 ikr. 1 jan 1984.

Ved res. 19 des 1986 nr. 2198 sattes lovens §§ 10-1 til 10-5, samt § 2-4 bokstav f (jf. endringslov 20 juni 1986 nr. 31) ikr. 1 jan 1987.

Ved res. 13 mai 1988 nr. 355 sattes lovens § 6-13 ikr. 1 juli 1988.

Ved res. 15 juni 1990 nr. 449 sattes lovens § 6-5 nr. 3 ikr. 15 juni 1990.

Ved res. 17 juli 1998 nr. 614 med endring 16 okt 1998 nr. 956 sattes § 8-11 ikr. 1 jan 2000 med virkning for anlegg for produksjon av elektrisk vannkraft.

§ 13-2. *Overgangsbestemmelser.*

Kongen kan gi overgangsbestemmelser og derunder bestemme at deler av loven skal tre i kraft på ulike tider.